Nişantaşında Karakol karşısında
IŞIK LİSESİ
Ana, İlk, Orta, Lise
(Yatılı - Yatısız) (Kız - Erkek)
Türkiyenin en eski hususi lisesidir. Kayıd ve tecdidi kayıd için hergün müracaat olunabilir. Tarifname isteyiniz. Telefon: 80879

Son Posta

Sene 12 — No. 3975 — Yazı işleri telefonu: 20203 — PAZAR 24 AĞUSTOS 1941 — İdare işleri telefonu: 20203 — Fiatı 5 kuruş

Bu sabahki haberler

Bu sabahki Sovyet tebliği

Moskova, 24 (Radyo) — Sovyet istihbarat bürosu tarafından bu sabah neşredilen harb tebliği:

23 Ağustos günü ordularımız, bütün cephelerde düşmanla muharebelerine devam etmişlerdir. Muharebeler, bilhassa Kingisep, Smolensk, Novograd, Odesa istikametlerinde çok şiddetli olarak cereyan etmiştir.

21 Ağustos günü cereyan eden hava muharebelerinde 19 düşman tayyaresi düşürdük. Bizim kayıbımız 17 tayyaredir.

Bu sabah Londra vaziyeti nasıl görüyor?

Londra, 24 (A.A.) — Sovyet Rusyada harb vaziyeti hakkında şu mütalealar ileri sürülmektedir:

Ukraynada Rus kuvvetleri hâlâ Dnieperin garbında harbetmektedirler. Odesa mukavemete devam etmektedir. Anlaşıldığına göre Almanlar Dnieperi şimalden çevirmek istemektedirler. Almanlar Brjansk istikametinde 90 kilometre ilerlediklerini bildiriyorlar.

Novograd, Kingisep şehirlerinin zaptından sonra Leningrada doğru vukubulan harekette bir inkişaf kaydedilmemiştir.

Cephenin merkez kısmında Rus kıtaatı harekete geçmiş bulunmaktadır. 8 saat zarfında 7 köy istirdad edilmiştir.

Son haberlere nazaran, bu cephede vaziyet Rusların kontrolu altında bulunmaktadır.

Odesa cephesinde Rumen ordusunun zayiatı ağırmış!

Londra, 24 (A.A.) — Moskovadan gelen haberlere nazaran: Odesa cephesinde harbetmekte olan Romanya kıtaatı çok ağır zayiata uğramaktadır. Yalnız son bir hafta içinde müteaddid Rumen fırkaları, ya kâmilen imha edilmiş veyahud mevcudlarının büyük bir kısmını kaybetmişlerdir.

Amerika Sovyet siparişlerini 8 ay sonra verecek

Nevyork, 24 (A.A.) — Alınan haberlere göre; Sovyet Rusya Birleşik Amerikaya birçok siparişler vermiştir. Bu siparişlerin 8 ay sonra teslim edileceğine nazaran bu Rusların gelecek ilkbahara kadar mukavemet edeceklerine, hattâ taarruza geçeceklerine bir delildir.

Grev yüzünden Amerikada tezgâhlar işgal altında

Vaşington, 24 (A.A.) — Nevyork civarında bir müddettenberi grev ilân etmiş olan büyük bahriye tezgâhlarının işgali ve askeri kontrol altında inşaata devam edilmesi hususunda Reisicumhur Ruzvelt dün donanmaya emir vermiştir.

Ruslar 15 tonluk tankları tayyare ile naklediyorlar

Londra, 24 (A.A.) — Sovyet Rusyada bulunmakta olan Amerikan gazetecilerinin bildirdiklerine göre; Ruslar 15 tonluk tankları tayyare ile nakletmektedirler.

Münakalât Vekili bu sabah geldi

Münakalât Vekili Cevdet Kerim İncedayı, bu sabahki ekspresle Ankaradan şehrimize gelmiştir. Vekil şehrimizde birkaç gün kalarak Münakalât Vekâletine bağlı dairelerde tetkiklerde bulunacaktır.

Şark cephesindeki muharebe sahalarından birinde bir tank mezarlığı

Alman tebliği

"Şarkta harekât plân mucibince devam ediyor..,,

"Odesa tamamile muhasara edildi,,

Berlin, Dinyeper nehri üzerinde bulunan Çerkasi şehrinin zaptedildiğini bildiriyor

Berlin 23 (A.A.) — Alman orduları başkumandanlığının tebliği:

Şark cephesinde harekât plân mucibince devam etmektedir.

İngilterenin cenubu şarki sahili açıklarında Alman savaş tayyareleri dün bin tonluk bir ticaret gemisini batırmıştır. Dün gece hava kuvvetlerimiz Britanya adasında birçok tayyare meydanlarını bombalamıştır.

Çarkasi şehri zaptedilmiş

Berlinden gelen haberlere göre Kiyefni 120 kilometre cenubunda, Din -

[Devamı 5 inci sayfada]

ALMANYADA PETROL VAZİYETİ

Londraya göre Almanların hedefi: Bakü

Moskova, Rusların 9 köyü geri aldıklarını bildiriyor

Londra 23 (A.A.) — «Annalist» askeri makalesinde diyor ki:

Alman başkumandanlığının bugünkü resmi tebliğinde istinad edilecek malûmat yoktur. Fakat arasından birçok manalar çıkarılabilir.

Almanların Ruslara karşı üçüncü taarruzlarında terakki kaydettiklerini kabul etmek lâzımdır. Şimdi Odesa ve Leningrad Alman iştihasına birer lokma olarak seçilmiştir. Fakat her iki muhasım tarafta şiddetli muharebelerin cereyan ettiğini bildiriyor. Almanların dediği gibi her şeyin «tesbit edilen plân mucibince» cereyan ettiği şüphelidir.

Almanların hedefleri

Bu arada Alman başkumandanlığının niyetleri artık meydana çıkmıştır. Başlıca hedefler petrol kuyularının ilki olan Rostoff ve onu

[Devamı 5 inci sayfada]

Büyük bir zıya

Tahran büyük elçimiz vefat etti

Suad Davaz Pariste Türk - Fransız muahedesini imzalarken

Tahran 23 (A.A.) — Türkiyenin Tahran büyük elçisi Suad Davaz, dün kalb sektesinden ölmüştür.

Tahranda teessür

Tahran 23 (A.A.) — Pars ajansı bildiriyor:

Türkiyenin Tahran büyük elçisi Suad Davaz birkaç gün süren bir hastalıktan sonra kalb sektesinden ölmüştür.

Bu acı kayıp bütün İran mahfellerinde derin bir teessür uyandırmıştır. İran mahfelleri bu acıya kardeş Türk milleti ile beraber iştirak eder.

★

SON POSTA — Vefatını teessürle

[Devamı 5 inci sayfada]

40 bin liralık bir sahtekârlık meydana çıkarıldı

Uydurma havalelerle muhtelif posta şubelerinden para alan posta memuru

Suçlu İstanbuldan Bursaya 1.000 liralık sahte bir havale yolladı ve bu şehirde parayı alırken yakalandı

İstanbul Adliyesi ve Posta İdaresi bir müddettenberi mühim bir sahtekârlık ve dolandırıcılık hâdisesinin tahkikatile meşguldürler.

40 bin liraya baliğ olduğu tahmin edilen bu sahtekârlık ve dolandırıcılık vak'asının mahiyeti şudur:

Pendik postanesi memurlarından Hüseyin Erkay adında biri, şehrimizdeki diğer muhtelif posta şubelerine uydurma havaleler tanzim ederek bu sahte havaleleri, başka, başka hüviyetlerle çekmeğe başlamıştır.

Birbirini takiben ve çok büyük bir meharetle devam eden bu sahtekârlıklar, nihayet posta idaresine ak setmiş, keyfiyet zabıtaya bildirilerek bu meçhul sahtekârın yakalanmasına tevessül olunmuştur.

Fatih, Şehremini ve diğer şehir posta şubelerinden bu tarzda bir hayli para dolandıran Hüseyin, takib edildiğinin farkına varmış, bu defa yakayı ele vermemek için bu sahtekârlıklarına taşra postanelerinde devam etmeğe kalkışmıştır.

Çok kurnazca hareket eden bu cür'etkâr adam, geçenlerde Bursa

[Devamı 5 inci sayfada]

Önümüzdeki aylarda mahkûmlar ziraat işlerinde çalışacaklar

Ankara 23 (Hususi) — Muğladaki Dalamon çiftliğinde iki seneden fazla hapis cezasına mahkûm olan mahkûmların çalıştırılması etrafındaki hazırlıklar bitmiştir. İkinciteşrin ayı başında 400 mahkûm çiftliğe sevkolunacaklardır. Adliye ve Ziraat Vekâletleri bu maksadla bir program hazırlamışlardır.

400 bin dönüm olan bu çiftlikte mahkûmlar bilûmum ziraat, hububat, meyva ve sebze yetiştirilmesi işlerinde çalışacaklardır. İnşaat cezaevindeki mahkûmlar önümüzdeki ayın bidayetinde çiftlikte çalışacak olan mahkûmların ikametlerine mahsus pavyonlar inşasına başlıyacaklardır.

Çiftliğe sevkedilecek mahkûmların miktarı her sene biraz daha artmak suretile üç sene sonra cezaevlerinde mevcud olan 8-9 bin mahkûmun tamamen bu çiftlikte çalışmaları mümkün olacaktır.

Devlet ziraat işleri kurumu tarafından mahkûmlara yaptırılacak işlerle onlara verilecek ücret ve mahkûmların sevk ve idaresi hakkında hazırlıklara devam olunmaktadır.

Yakalarında ölü kafası taşıyan adamlar!

"Birinci sınıf 200, ikinci 100, üçüncü 50 lira, hangisini istiyorsunuz?,,

Bir seyahat acentasında mıyız? Hem evet, hem hayır! Belediye Mezarlıklar Müdürlüğü Cenaze İşleri Şubesinde!

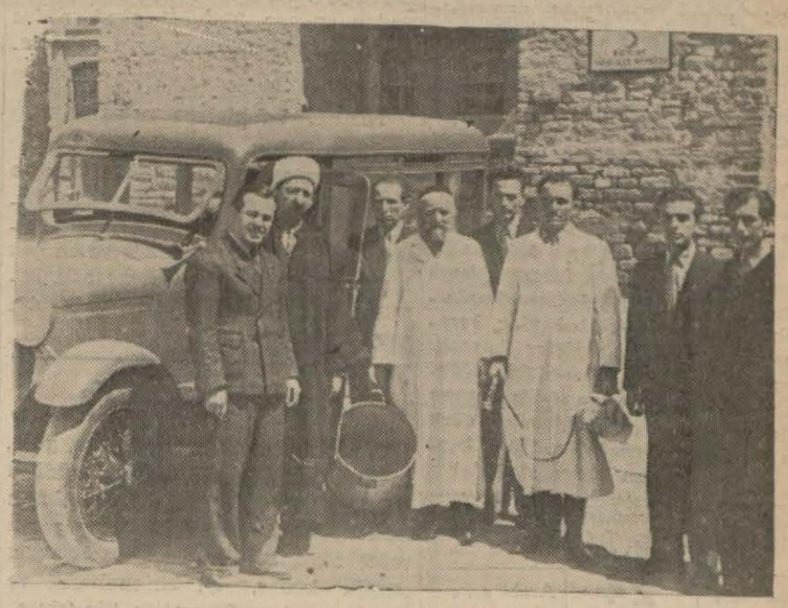

Cenaze işleri şubesi memurları bir arada

«— Hay hay, öğlen namazına yetiştiririz efendim, kaçıncı sınıf üzerinden kaldırtmak istiyorsunuz... Birinci sınıf 200 lira, ikinci sınıf 100, üçüncü 50, dördüncü ve beşinci sınıflar da 30 ve 15 lira... İkinci sınıf mı olsun dediniz, peki. Ekipimiz şimdi buradan hareket eder, yarım saat sonra oradadır. Başınız sağ olsun efendim, ne yaparsınız, hayat böyle...»

Cenaze işleri başmemuru Ahmed Ârif Meriç ahizeyi elinden bıraktıktan sonra, bana döndü:

«— Görüyorsunuz ya, dedi, iş ne kadar süratle halledilıyor. Bir telefon, kâfi.»

«— Gene dedim, öbür âleme bir yolcu mu?»

«— Evet dedi, Edirnekapıya...»

İnsan sağlığında böyle yerlere gelmez amma; nasılsa, oldu. Fatihte, Mezarlıklar müdürlüğünün cenaze işleri şubesindeyiz. Öbür dünyaya göç eden yolcular, bu yeni âlemin hududlarını aşmadan evvel, pasaportlarını burada vize ettirirler. Cenaze işleri başmemuru nazik, neş'eli, konuşkan bir genç;

[Devamı 2 nci sayfada]

Askerî vaziyet

Düşmana arazi terketmek mi, yoksa orduyu tehlikeye düşürmek mi daha ehvendir?

Şark cephesindeki hâdiseler, bizim evvelce ileri sürdüğümüz mülâhazalarda haklı olduğumuzu isbat etti

Yazan: Emekli general K. D.

Almanya ile müttefiklerinin orduları son günlerde şark cephesinin cenub, merkez, şimal mıntakalarında ve bilhassa Gomel mıntakasında kazanmış oldukları mühim muvaffakiyetleri henüz beklenilen süratle genişletememişlerdir. Müttefik ordular şimdiki halde, uğradıkları muazzam zayiata rağmen cephelerinin hemen her tarafında müteakib ve muannidane müdafaalarda ve mukavemetlerde bulunmaktan hâli kalmıyan Sovyet ordularının bu mukavemetlerini kırmakla meşguldürler. Müttefik ordular, çok şiddetli taarruz ve hücumlara rağmen henüz cenubda Odesayı zaptedemedikleri gibi şimal cephesinde de kısmen kuvvetlerile biraz daha şarka çekildikten sonra dünyanın en kuvvetli müstahkem mevkilerinden biri olduğu söylenen Leningradı Kronştat deniz üssile bu üsse istinad eden Sovyet Baltık filosunun dahi müzaheretlerile bir kül halinde son ferde ve imkânın son haddine kadar müdafaa niyetinde olduğu bir iki gün evvel Leningrad halkına hitaben neşrettiği bir beyannameden anlaşılan mareşal Voroşilofun elinden de malûm olan mıntakalar ve mevkiler haricinde yeni mıntakalar ve mevkiler alamamışlardır.

Sovyetlerin, bu karış karış ve muannidane bir tarzda arazi müdafaasına dair olan metodlarının bugünkü durumları dahilinde doğru ve muvafık bir hareket şekli olmadığını ve bu hareket şeklinin kendilerini cephelerinin müteaddid bölgelerinde, sevk ve idare üstünlükleri aşkâr olan müttefik ordular karşısında daima büyük zararlarla neticelenen muharebeler vermek mecburiyetinde bıraktığını bundan evvelki yazılarımızdan bazılarında bahis mevzuu etmiştik. Hâdiseler, bizim bu mülâhazamızda haklı olduğumuzu isbat etti. Vakıâ, Sovyetler, bu hususta hakikaten müşkül bir vaziyet karşısında bulunmaktadırlar. İçerisinde birçok nüfusla muazzam mamureler ve ehemmiyetli sanayi müesseseleri bulunan mühim arazi parçalarını kısa

[Devamı 5 inci sayfada]

Hergün

İzmir fuarı

Ekrem Uşaklıgil

İzmir fuarı 11 inci defa olarak açıldı ve bir bakımdan evvelkilerine faik olarak açıldı.

Bütün dünyanın iki yıldanberi devam edegelen harb ateşi içinde kavrulduğu bir sırada bu sulh eserini fasılaya uğramaktan korumak bir muvaffakıyetti, onu hiç bir taahhüre uğramadan, muayyen zamanında, tekâmül seyrinde bir hatve daha ilerlemiş olarak meydana çıkarmak muvaffakiyetin çok üstünde bir başarış oldu. Bundan dolayı İzmir belediye reisi doktor Behçet Uza ne kadar teşekkür etsek azdır. Esasen ne zaman İzmir fuarından bahsedilse merhum Kâzım Diriğin iyi tasavvurlara daima destek olmuş olan geniş görüşlü idaresinin bıraktığı hatıra üzerinde tevakkuftan sonra gözün önüne daima Behçet Uzun siması gelir.

İzmir 19 sene evvel en mamur kısımlarını istilânın en amansızına kurban verdi. Ve 11 sene evveline gelinciye kadar elân deniz rüzgârının Kordondan alarak iç şehre savurduğu eski yangının külleri arasında yüzüyordu.

Fuar ilk defa bu harab İzmirin san'at mektebinde küçük bir sergi halinde açıldı. Burada güneşsiz ve susuz kalmış bir çiçek halinde sönüp gidebilirdi. Fakat buradan çıkarıldı, İzmirin o, ucu bucağı görülmiyen yangın sahasının ortasına getirildi.

On beş sene evvelki gazete kolekSiyonlarını açınız. İzmir yangın yerinin imar ve tanziminin değil, sadece temizletilmesinin bile İzmir belediyesinin kudretini aşarak hükûmet için bile bir derd haline gelmiş olduğunu görürsünüz.

Bu, milyonlara bakan bir işdi, elde milyonların teki bile yoktu, ve işte bunun içindir ki yangının üzerinden yıllar geçtiği halde harabe o şekilde kalmıştı.

İzmir belediye reisi bu, milyonlara bakan işi az parayla yapmayı düşündü, az parayı da bulamayınca büsbütün parsız yapmanın yolunu aradı, onu da buld:

Toprağı temizletip kaldıracak yerde esasen münhat olan zeminin tevsiyesinde kullanmak, bunu da belediyeye aid olan bazı arsalarla ödemek usulü onun kafasında yer bulmuş, derhal tatbik edilmiş, muvaffakiyet vermiş bir usuldür.

Bu usul sayesinde şimdi İzmirin yangın yerinde mükemmel bir kültürparkı, daimi bir fuar sahası, yekdiğerini amuden kateden şehrahlar ve bu şehrahların üzerinde yükselmiş modern binalar görüyoruz. Arsa fiatı bazı yerlerde on misli artmış, belediyenin sahib olduğu sahanın kıymeti milyonları bulmuş, ve İzmirin bu kısmı modern bir şehrin manzarasını göstermiye başlamıştır. Ve eminiz ki gördüğümüz bir başlangıçtan ibarettir, eser bir defa başlamıştır, durmadan devam edecektir.

Bu devam kabiliyetini doktor Behcet Uza, tedavisini üzerine aldığı hastayı şifaya kadar götürmek imkânını vermiş olan hükûmete borçluyuz.

Mühim ve intacı zamana mütevakkıf olan bir işi en iyi başaran, o işin temelini atan, seyrini takib eden, inkişaf safhasına getirendir. Bunun içindir ki garb memleketlerinde ehliyeti bir defa tahakkuk edip tecrübeden geçen memur yer değiştirerek değil, fakat daima yerini muhafaza ederek o yerde terfi eder, meselâ İngilterede halk tarafından 20, 30 senedenberi muntazaman seçilmiş belediye reisleri düzünelerce sayılır.

Bu, bakımdan İzmir halkının hakiki teveccühünü kazanmış olan Behçet Uzu da bir garb memleketinin belediye reisine benzetmekte hata yoktur. Esas mesleği doktorluktur, ve bu esas mesleğinde fennin terakkisini muntazaman takib eder, belediye reisliğini tıpkı mesleği ile telif ederek, sevdiği ve mensub olduğu şehre hizmet için yapar. Bunu böyle bildiğimiz içindir ki, geçenlerde bir valiliğe tayin edileceği haberini işittiğimiz zaman hem hayret etmiş, hem de İzmirimiz hesabına müteessir olmuştuk. Bereket versin haberin yanlışlığı çabuk anlaşıldı ve bizim de şimdiden büyük bir Avrupa sergisinin esas hatlarının mimyatürünü arzeden fuarımızın sulh yılları avdet edince o şekli tamamen alacağı hakkındaki kanaatimiz baki kaldı.

Söze başlarken İzmir fuarının harb içinde bir sulh eseri olduğunu kaydetmiştik, uzaktan fuara bakanlar burada başlıca muharibb devleter bayraklarının bir arada dalgalanmakta olduğunu görürler. Göze en fazla çarpan İngiliz ve Alman pavyonlarıdır. Türk kısmı tam orta yerdedir ve Türk bay-

(Devamı 6 ncı sayfada)

TAKVİM ● AĞUSTOS

Rumi sene 1357	24 Pazar	Arabi sene 1360
Ağustos 11	Resmi sene 1941	Hızır 111

GÜNEŞ S.	GÜNEŞ D.	Şaban	İMSAK S.	İMSAK D.
6	19	1	4	28
10	23		8	33

	Öğle S.	Öğle D.	İkindi S.	İkindi D.	Akşam S.	Akşam D.	Yatsı S.	Yatsı D.
V.	13	16	17	02	19	55	21	36
E.	5	20	9	06	12	—	1	38

Resimli Makale: Nazariyata değil, filiyata bakınız

İnsanlardan kendi nefisleri için yapmıya kadir olamadıkları şeyi bizim için yapmalarını istemek bir mafevkin bir maduna itaat edilmesi imkânsız bir emir vermesine müsavidir.

Daima yapılabilecek şeyi isteyiniz, ve istediğiniz şeyin çabuk yapılmasına ihtiyaç gördüğünüz zaman o işin nasıl yapılabileceğini de gösteriniz. Her vakit için pratik olunuz.

Şehir Haberleri

Büyükadanın imar plânında neler var?

Nizam ve iskele boyunda iki büyük rıhtım ve iskele meydanında modern bir otel inşa edilecek

Büyükadanın imar plânına aid tetkiklere devam edilmektedir. Şehircilik mütehassısı Prost, dün alâkadar belediye memurlarile birlikte Büyükadaya gitmiş ve imar projeleri etrafında mahallinde tetkiklerde bulunmuştur.

Prost bu tetkikler neticesinde, Büyükadanın imar projelerine bazı ilâveler yapılmasını muvafık görmüş, bu vaziyeti bir raporla belediyeye bildirmiştir.

Ezcümle, Adada birisi Nizam, diğeri de şimdiki iskelenin bulunduğu yerde olmak üzere iki rıhtım inşa edilecektir.

İskele önüne büyük bir meydan açılacak ve meydanın karşısına modern bir otel inşa edilecektir.

Diğer taraftan, Adada bulunan bütün yollar yeniden tamir edilmek suretile genişletilecek ve asfalta çevrilecektir. Yolların iki tarafına palmiye vesair yola gölge veren Akdeniz mıntakası ağaçları dikilecektir. Prost bilhassa Adadaki sayfiye evlerinin hususi plânlarla bahçelikler içinde inşasını tavsiye etmektedir. Ada sahillerinde gazino, diğer eğlence yerleri ve plâjlar çoğaltılacaktır.

Prostun yeni raporu Vali ve Belediye Reisi Dr. Lûtfi Kırdarın tasdikini müteakib kat'i şeklini alacaktır.

Askerlik işleri

Yedek sübaya gidecekler

Sarıyer askerlik şubesinden:

Askerliğine karar verilmiş olup da sevkedilmemiş olanların tam askeri ehliyetnamelerile ve 940/941 lise mezunu olup da askerliğine karar verilmiş ve yüksek okula devam etmiyecek olan kısa hizmetliler sevkedilecekterinden en geç 27/8/941 günü nüfus cüzdanlarile beraber şubeye gelmeleri ilân olunur.

Malûl ve yetim maaşları

Beyoğlu yerli askerlik şubesinden:

Şubemizde kayıdlı malûl sübay ve malûl eratla şehid yetimlerinden henüz 941 yılı tütün ikramiyelerini almıyanların malûm vesaikile ve en çok 1 ay içinde şubemize müracaatla ikramiyelerini almaları ikinci defa olarak ilân olunur.

Acı bir kayıb

Teessürle haber aldığımıza göre, İş Bankası, Beyoğlu şubesi müdürü Şemsettin Zincirkıran, dün Alman hastanesinde, henüz pek genç yaşta vefat etmiştir. Muktedir bir bankacı olduğu kadar, iyi bir muharrir ve mütercim olan Şemsettin Zincirkıranın birçok eserleri vardır. Bu meyanda bu sene Şehir Tiyatrosunda en çok rağbet gören «Dadı» ve «Kiralık Odalar» komedileri de bulunmaktadır. Terbiyesi, dürüstlüğü ve temiz ahlâkile herkese kendisini sevdiren Şemsettin Zincirkıranın vefatı memleket için de hakiki bir zıyadır. Cenazesi bugün 11 de Sıraservilerdeki Alman hastanesinden kaldırılacaktır. Merhuma Cenabı Hakkın rahmetini diler, ailesine taziyetlerimizi sunarız.

Mümtaz Ökmenin riyasetinde dün Ticaret Müdürlüğünde mühim bir toplantı yapıldı

Evvelki gece İzmirden şehrimize gelen Ticaret Vekili Mümtaz Ökmen, dün sabah İstanbul Mıntaka Ticaret Müdürlüğüne gelerek ticaret işleri üzerinde bazı temaslarda bulunmuştur. Vekil, şehrimizde bulunan ve İngiltereye Türk toprak mahsullerini mübayaa ve sevketmek vazifesile teşekkül etmiş bulunan koorporasyon heyeti azalarından lord Carlay, Fox ve Konewoots'u kabul ederek Ticaret Vekâleti umum müdürlerile birlikte yapılan bir toplantıya riyaset etmiştir.

Tıplantıda İngilizlerin bu sene memleketimizden satın alacakları toprak mahsulleri hakkında görüşmeler yapılmıştır. Gerek mübayaat ve mahsulâtın fiatları, gerekse sevki ve nakilleri hususunda bazı mühim esaslar kararlaştırılmıştır.

Vekil, bu toplantıdan sonra Ticaret ve Petrol Ofisleri müdürlerini kabul ederek kendilerine bazı direktifler vermiştir. Bundan sonra fiat mürakabe ve ihtikâr işlerile yakından alâkadar olarak Fiat Mürakabe Komisyonu azalarile görüşmüş ve bu mevzu etrafında çok hassas davranması icab ettiğini kendilerine söylemiştir.

Ticaret Vekili bu akşamki trenle Ankaraya dönecektir. Mümtaz Ökmen bir hafta kadar Ankarada kaldıktan sonra tekrar şehrimize gelecek ve tetkiklerine devam edecektir.

ADLİYE ve POLİS HABERLERİ

Edirnekapıda bir genci gırtlağına bıçak saplıyarak öldüren katil cinayeti niçin işlediğini anlatıyor

Evvelki gece Edirnekapıda işlenen cinayeti dünkü sayımızda bildirmiştik. Hâdisenin suçlusu 17 yaşında Ahmed Lekesiz dün adliyeye teslim edilerek, Sultanahmed 2 nci sulh ceza mahkemesinde sorguya çekilmiştir. Suçlu, isticvâbı sırasında şunları söylemiştir:

Katil

«— Ölen Ramazanla akraba oluruz. Aramızda ailevi bir meseleden ihtilâf vardı. Vak'a gecesi evde oturuyorduk, Ramazan fena halde ağzımı bozdu, anama avradıma küfretti. Ben de kendimi kaybettim, elime geçirdiğim bir bıçağı gırtlağına sapladım.»

Hâkim, sorguyu müteakib suçlunun tevkifine karar vermiştir.

Bir muhtekir dün mahkûm oldu

Asliye 2 nci ceza mahkemesi dün bir ihtikâr davasını karara bağlamıştır.

Hâdisenin suçlusu Ali Cavid isminde bir manifatura tüccarıdır. Kendisinde kaput bezi bulunduğu halde, ihtikâr kasdile satışa arzetmemekten maznun bulunmaktadır.

Yapılan duruşma sonunda suç delillerle sabit olmuş ve Ali Cavidin 1 hafta müddetle hapsine, 50 lira para cezası ödemesine, 15 gün müddetle de dükkânının seddine karar verilmiştir.

13 yaşında bir çocuk arkadaşını bıçaklamış

Üsküdarda, Selâmiali mahallesinde Çömlekçi sokağında 7 numaralı evde oturan 10 yaşlarında Suad adında bir çocukla dün ayni yer sakinlerinden 13 yaşlarında Bekir bir kavun almak meselesinden kavga etmişlerdir.

İki küçük arasında bir müddet devam eden bu dövüşme esnasında Bekir çakı ile Suadı vücudunun müteaddid yerlerinden ağır surette yaralamıştır. Yaralı çocuk Nümune hastanesine kaldırılmış, küçük carih yakalanarak hakkında takibata başlanmıştır.

Tevkif edilen muhtekirler

Balıkpazarında bakkal Kosti oğlu Mihal ile oğlu İstavri ihtikâr maksadile şeker saklamak ve satışa çıkarmamak suçundan adliyeye verilmişlerdir.

Suçlular, asliye 2 nci ceza mahkemesinde sorguya çekildikten sonra tevkif edilmişlerdir.

İSTER İNAN, İSTER İNANMA

Bir arkadaş anlattı:

— Feneryolundan Caddebostanına gidecektik. Elektrik kesilmiş, travmay seferi durmştu, bir araba geçti, çağırdım, arabacı derhal:

«Bir lira» diye söylendi. Halbuki bu iki mevki arasında otomobil 50 kuruş tutar.

Ben arabacının bir lira talebine hayret edince arabacı derhal mukabele etti:

— Gazetelerde okumuyor musun, iskarpin 30 liraya satılıyor, diyorlar. Arabaya bir lira vermişsin çok mu?

Tesadüfen bir otomobil geçti, muhakemenin alt kısmını dinlemekten kurtuldum, fakat evvelâ taleb, sonra da muhakeme karşısında duyduğum hayret el'an bakidir.

İSTER İNAN, İSTER İNANMA !

Olur mu?

Üniversite talebesinin mühim bir derdi

Tecil edilen Üniversite kamplarının yapılmasına karar verildi ve ilk devre kampa iştirak eden talebeler Yedek Sübay okulunda talimlerine başladılar.

Bu karara diyeceğimiz yok! Gençlerin de vazifelerini zevkle yaptıklarını memnuniyetle görmekteyiz. Ancak, Üniversite idaresi, bu birdenbire hâdis olan vaziyete müvazi tedbirler almamıştır. Talebe müşkül bir durumdadır. Gençler, bu sene kamp olmadığını düşünerek, geniş bir zaman hesabile imtihanlarına hazırlanmakta idiler. Kampın yapılması kararı üzerine, hepsi tatillerini yarıda bırakarak kampa koştular. Üniversite heyeti bu vaziyeti bildiği halde, imtihanları pek yakın bir zamana koymuştur. Bir kısım talebe kampın sona ermesinden en geç 10, bir kısım talebe de hemen hemen ertesi günü imtihana girecektir. Ne olsa kampın yorgunluğunu düşünmek, gençlere hazırlanacak vakit bırakmak lâzımdır. Tedbirler, icablara göre alınır, kararlar zemin ve zaman düşünülerek verilir. Üniversite idaresinin hassasiyetini temenni edelim. Hiç imtihana girecek talebeyi bukadar sıkboğaz etmek..

Olur mu?

Benzin karneleri tevziatı bitti

Motörlü nakil vasıtaları sahiblerine Şoförler Cemiyeti tarafından verilen benzin alma karnelerinin tevziatına dün akşama kadar devam edilmiştir.

Bu sabahtan itibaren otomobiller karne ibraz ederek muayyen yerlerden benzinlerini alacaklardır. Ancak suiistimallerin önüne geçilmesi için benzin verildikten sonra karneler depo sahibleri tarafından imzalanacaktır. Bu suretle bir günde iki defa benzin alınmasının önüne geçilmiş olacaktır. Şehrimizdeki hususi doktor otomobillerile motörlü deniz nakil vasıtaları sahiblerine de muayyen miktarda benzin verilecektir.

Maarif Vekilinin tetkikleri

Dün şehrimize gelen Maarif Vekili Hasan Âli Yücel bir müddet İstanbulda kalacak ve Üniversite ile orta tedrisat müesseselerinde tetkiklerde bulunacaktır.

Hasan Âli Yücel, Pazartesi günü Üniversiteyi ziyaret edecektir.

Evkafın memba sularına zam yapıldı

Evkafa bağlı memba sularının damacanalarına, nakil masraflarının yük selmesinden dolayı 5 er kuruş zam yapılmıştır.

Zamlar yalnız damacana ile satılan sulara aid olduğundan bardakla perakende satılan sular gene bir kuruş olacaktır.

Otomobil altında kaldı

Kdirgada, Şehsüvar mahallesinde 22 numaralı evde oturan Safiye adında bir kadın dün, Eminönü caddesinden geçerken, şoför Süleymanın idaresindeki 2178 numaralı otomobilinin çarpmasile vücudunun muhtelif yerlerinden ağır surette yaralanmıştır.

Yaralı kadın tedavi edilmek üzere hastaneye kaldırılmış, şoför yakalanmıştır.

Yakalarında ölü kafası taşıyan adamlar !

[Baştarafı 1 inci sayfada]

diğer mesai arkadaşları da öyle. Üzerlerinde meslektlerine delâlet eden yegâne işaret, yakalarındaki rozetten küçük bir ölü kafasından ibaret. Doğrusu ya, buraya girince âdeta sukutu hayale uğradım.

Burada çalışanları, canından bezmiş, dünyadan elini eteğini çekmiş, korkunç ve ihtiyar yüzlü adamlar olarak tasavvur etmiştim. Halbuki, beni kapıda genç, zinde ve ifadesi canlılık ve hayatla dolu, neş'eli çehreler karşıladı.

Arif Meriçten bunun sebebini sordum:

«— Affedersiniz anıma dedim, hepiniz genç insanlarsınız, bu iş ise, sizin yaştakilerin mesleği değil.. Günün her saatinde yeni bir felâket haberi almak, her dakika «ölüm» le karşı karşıya bulunmak.. Size zor gelmiyor mu?»

Ahmed Arif Meriç, kısaca:

«— Vazife.»

Dedi, sonra ilâve etti:

«— Hem bilmem amma, pek de sizin tasavvur ettiğiniz gibi değil. Hattâ, güzel bir vazife.. düşünün ki; biz burada, şehrin yüzlerce ailesinin kederlerini; annelerin, zevcelerin, kız kardeşlerin ve genç nişanlıların acılarını paylaşıyoruz. Ölüm bu bayım, vakt, saati yoktur ki...»

Başmemurun mesai arkadaşları, cenaze merasimi ve kaldırma memurları Vecihi Özütürk ve Halûk Tan da, ayni fikre iştirak ettiler. Halûk Tan, dedi ki:

«— Bu meslek insanı soğukkanlı yapıyor. Fakat, bazan da öyle hazin sahnelerle karşılaştığımız oluyor ki.. İnsan, ne derece soğukkanlı olsa, tahammül edemiyor.

Bir hafta evvel ben böyle bir sahne ile karşılaştım. Bir cenazeyi kaldırmak için, İstanbul yakasındaki hastanelerden birine gitmiştim. Hastanenin gasilhanesinde ekib faaliyete geçmişti. Hademelerden biri ilerdeki mermer masalardan birine bırakılmış bir ölüyü göstererek:

«— Zavallı, dedi, kimsesiz bir kız. Burada hasta yatıyordu, kurtaramadılar, dün gece sabaha karşı ruhunu teslim etti. İnsanın arkasından bir ağlıyanı olmaması ne fena.. Ne bir hısımı çıktı, ne de bir dostu. Size zahmet, şuncağıza da bir himmet etseniz..»

Ölünün üzerindeki örtüyü kaldırdım, canlı bir faciayla karşı karşıya gelmiştim. Öyle bir güzellik ki, sizi temin ederim, ölüm bile ona tesir edememişti. Yaşıyor gibiydi, daha doğrusu karşımda güzel rüyalar içinde uyuyan bir genç kız çehresi vardı.»

Halûk Tan susunca, odayı yeisle karışık, derin bir sükût kaplamıştı.. Bu sükûtu Halûk Tan, gene kendisi bozdu:.

«— Zavallı, dedi, ebedi yolculuğa sadece bir cenaze otomobiliyle çıktı. Arkasından takib eden bir taksi bile yoktu.»

★

Belediye mezarlıklar müdürlüğünün cenaze işleri şubesini ilk defa düzenlemek ve teessüsünde rol oynıyan eski Üsküdar valisi namile maruf Süleyman Hararlıdır. Süleyman Hararlı, bu fikrin tahakkukuna çalışmakla, İstanbul şehrine büyük bir hizmette bulunmuştur. Bu suretle, artık cenazesi olanlar telâş içinde şuraya buraya koşmuyor; mahalle aralarında ölüyü yıkamak için kazanlar kaynamıyor: ölü evinin etrafına ıskatçılar toplanmıyor. Cenaze sahibi teessürile başbaşa kalmak imkânını bulabiliyor. Hiç bir işe karışmıyor, bütün işler cenazeyi kaldırmağa memur ekip tarafından süratle halledliliyor. Bu teşebbüsün bir faydası da, ıskatçılık ruhunu öldürmüş olmasıdır.

★

Fatihteki müessese, şehrin en tanınmış hocalarını da içinde toplamağa muvaffak olmuş. Müesseseden ayrılmadan evvel onlarla da tanışmak fırsatını buldum. Geçinmek için dört gözle ölü bekliyen eski mahalle arası hocalarile aralarında ne geniş bir fark var. Hepsi de, okumuş, fazıl ve munteremzatlar.

Ayrılmadan evvel kendilerinden uzun tecrübe yılları arasında rastladıkları enteresan bir hatırayı naklelemeleri ricasında bulundum. Müftüzade Ahmed Hamdi hoca şu garib hatırasını nakletti:

«— Vak'a Kasımpaşada Kulaksız mezarlığında geçer. Senelerce evvel, mezarlığa bir mevta götürülmüş ve defnolunmuştu. İcab eden merasim yapılarak, cemaat dağıldıktan sonra, mezarın içinden sesler gelmeğe başlamaz mı? Aman Yarabbi, mevta feryad ediyordu; derhal lâzım gelen tedbirler alınarak, yavaş yavaş mezar açıldı. Bir de ne görelim, mevta ölmemiş, yalnız gözleri korkudan büyümüş bir halde, hayretle bize bakıyor. Bu adam, bu hâdiseden sonra tam 14 sene daha yaşadı bayım.»

Müesseseden ayrılırken, pek nasıl bir zat olduğunu yukarıda da işaret ettiğim başmemur:

«— Bir eminiz olursa, dedi, bir telefon kâfi. Lâzım gelen bütün sühuleti gösteririz.»

Ben:

«— Aman, Allah aşkına yapmayın dedim, teşekkür ederim, inşallah gidi bu zahmete sokmam.»

C. O.

Dünkü altın fiatı

Dün altın fiatı 25.70, külçe altın 345 kuruştu.

Tetkikler

Harb masrafları

İngiltere, Amerika, Almanya ve İtalya harb için nekadar para harcıyorlar?

Yazan : Hasan Âli Ediz

Harb uzadığı nisbette, harbe iştirak eden belli başlı büyük devletlerin harb masrafları da gittikçe kabarmaktadır.

İNGİLTERE:

Meselâ Büyük Britanya İmparatorluğunun geçen 1940-941 mali yılına aid bütçesi 3,9 milyar İngiliz lirası tutmaktadı. Bu yekûnun ne kadar ehemmiyetli bir para olduğunu anlıyabilmemiz için, İngiltedenın harbe tekaddüm eden 1929-1938 yıllarına aid bütçelerinin 750-900 milyon İngiliz lirası arasında tahavvül ettiğini hatırlamak kâfidir. Yani, İngilterenin 1940-41 yılına aid bütçesi, harb öncesi zamanına aid bütçenin takriben beş mislidir.

Birinci dünya harbinin ikinci yılında, yani, 1915-916 senelerinde İngilterenin bütçesi 1,6 milyar İngiliz lirası, yani bugünkü bütçeden takriben 2,5 misli daha az tutmakta idi.

Geçen dünya harbinin beşinci yılında, yani 1918-1919 yılında bile, en yüksek heddine çıkan İngilterenin bütçesi ancak 2,9 milyar isterlini bulmuştu. Yani, bu miktar bile 1940-941 bütçesinden 1 milyar isterlin noksan tutmaktadır.

İkinci dünya harbinin, milli bütçelerden istediği fedakârlık ve bu bütçelere tahmil ettiği yükler, bundan önceki devirlerden ve harblerden hiçbirisile kıyas edilemiyecek kadar ağırdır.

Henüz harbin ilk senelerindeyiz. Bu harbin de, yıldırım harbi evsafını kaybederek gittikçe müzmin bir seyir almak yolunu tuttuğuna dair birçok emareler mevcuddur. Yıldırım harbinin başlıca mürevviçlerinden olan mihver devletlerine mensub matbuatta bile, on yıl sürebilecek bir harbe hazırlanmak lüzumundan bahsedilmeğe başlanmıştır. Bu vaziyet, doğrudan doğruya harbe girmiş, veyahud harbe giren devletlere müzaheret eden devletlerin milli bütçelerinin gittikçe yükseleceğine bir delildir. Binaenaleyh, harbin ilk yılları olan bu yıllardaki bütçeler, hiç şüphe yok ki, yarınki bütçelere nazaran çok daha dün bir mevkidedirler.

Nitekim İngilterenin 1942 yılına aid tahmin edilen bütçesi, 4,2 milyar isterlin tutmaktadır. Londrada intişar etmekte olan «Ekonomist» mecmuasının verdiği malûmata nazaran İngilterenin bütün milli geliri yılda 8,1 milyar dolar tutmaktadır. Bu vaziyete göre İngilterenin devlet masrafları, bütün milli gelirinin %18 zine baliğ olmakta idi.

Görülüyor ki, dünyanın bütün mali kaynaklarında hissesi bulunan İngiltere gibi bir devlet bile harbi idame ettirebilmek ve harbin doğurduğu masrafları karşılayabilmek için, bütün bir cehd ve gayret sarfetmek mecburiyetinde kalmaktadır.

İngiltere bu yükselen masraflarını karşılayabilmek için, her şeyden önce vergilerini yükseltmek mecburiyetinde kalmıştır. Bunun pek tabii neticesi olarak İngilterede kazanç vergisi, kendini hissettirecek kadar yükselmiş bulunmaktadır. Meselâ 1939 yılında İngilterede kazanç vergisi nisbeti % 27 olduğu halde, 1940 nihayetinde bu nisbet %42,5, 1941 de ise %50 ye kadar yükselmiştir.

İngiltere, 1941-1942 yılında almakta olduğu umumi vergi miktarını 1,8 milyar İngiliz lirasına kadar yükseltmeği düşündüğü halde, bu rakamın İngiliz bütçesini kapamaktan çok uzak olduğu derhal anlaşılır. İngilterenin, elde mevcud ihtiyat paralarla ve istikrazlarla kapatmasını düşündüğü açık miktarı yılda 2,5 milyar İngiliz lirasına baliğ olmaktadır.

Amerika Cümhur Reisi Mister Ruzveltin kiralama ve ödünç verme kanununa rağmen İngilterenin 1941-1942 yılı zarfında da harb masrafları hiç şüphe yok ki artmakta devam edecektir. Diğer taraftan İngiltere bütçesinde harb masraflarına ayrılan fasıl da hakiki harb masraflarını göstermekten çok uzaktır. Çünkü harb zaruretleri dolayısile umumi bütçede milli müdafaa bütçesi lehine daima birçok münakaleler vukua geldiği gibi, Amerikanın ödünç ve kira olarak verdiği harb silâhları bu bütçenin dışında kalmaktadır. Halbuki bunlar da İngilterenin harb masraflarına ilâve edilecek olursa, harb bütçesinin bir hayli daha kabaracağı aşikârdır.

BİRLEŞİK AMERİKA:

Amerik henüz harbe girmemiş olmakla beraber, onun da harb masrafları, İngilterenin harb masraflarına müvazi olark, fakat İngilterenin masraflarından daha süratli bir tempo ile, artmaktadır. Bunun sebebi ise çok basittir: Amerika, bir yandan yıldırım süratile kendi ordusunu en modern silâhlarla silâhlandırırken, diğer taraftan İngilterenin silâhlanmasına da yardım etmektedir.

Amerikanın 1941-1942 bütçesi 17,5 milyar dolar olarak tekarrür etmiş bulunmaktadır. 1940-1941 yılı bütçesi 13,2 milyar dolar; 939-940 bütçesi ise 9 milyar dolardı.

Mister Ruzveltin beyanatına nazaran Birleşik Amerikanın 941-942 bütçesinin %63 ü milli müdafaa bütçesidir. Yapılan mukayeselere nazaran, Amerikanın bugünkü harb bütçesi, Amerikanın birinci dünya harbine girmek üzere olduğu 1916-917 yılları harb bütçesinin 15 mislidir. Diğer taraftan Amerikanın bugünkü harb bütçesi, Amerikanın harbe iştirak etmiş olduğu 917-919 yılrı harb bütçesinden de fazladır.

Amerikanın 1941-942 yılları için tesbit ettiği 17,5 milyarlık bütçe, Amerikanın hakiki bütçesi olmaktan bir hayli uzaktır. Çünkü malûmumuz olduğu üzere Amerika, mukannen yıllık bütçelerinden maada, kongrenin kararile biroçk defalar yeni yeni harb bütçeleri, munzam harb tahsisatları kabul etmiştir. Kiralama ve ödünç verme kanununun Amerikaya tahmil ettiği 7 milyarlık harb masrafı da dahil odluğu halde, nususi kararla Amerika kongresinin kabul ettiği munzam harb masraflarının yenkûnu 35 milyar dolara baliğ olmuş bulunmkatadır ki bu miktar Amerika milli gelirinin yarısına muadildir.

Bu masrafların büyük bir kısmı sarfedilmiş, bir kısmı da, sarfedilmek üzere Mister Ruzveltin emrine verilmiştir.

ALMANYA:

Almanya harb başladığındanberi harb masraflarını gösterecek hiçbir istatistik neşretmemektedir. Onun için Almanyanın, harb başladığındanberi, harb için sarfettiği paraları kat'i olark bilmemize imkân yoktur. Fkat bu na rağmen Alman resmi makamlarının, zaman zaman, muhtelif vesileler le harb masrafları hakkında yaptığı beyanatlar Almanyanın muazzam harb masrafları hakkında bazı fikirler edinmemize imkân vermektedir.

Her Hitlerin 1940 yılı Eylülünde söylediği nutka nazaran Almanyanın 1933-1939 yılları zarfında silâhlanma için sarfettiği paranın yekûnu 90 milyar mark gibi muazzam bir yekûna baliğ olduğunu göstermektedir. Çünkü Almanya, geçen dünya harbinin 1914-1918 gibi dört yılı zarfında harb masrafı olarak ceman 150 milyar mark tutarında bir para sarfetmişti.

Almanyanın, filen harbe girdikten sonra, silâhlanma ve ordu için sarfettiği paralar, geçen dünya harbi esnasında sarfedilen paraların kat kat fevkinde olduğu da aşikârdır.

Almanya, İngiltere ve Amerika gibi, müstemlekelere, yani satış pazarlarile iptidai madde kaynaklarına malik olmadığı için, harb silâhlarına gereken bütün iptidai maddeleri, ecnebi dövizile ödemek mecburiyetinde kalmıştı. Bu vaziyet Almanya için, diğer büyük devletlerden daha ağır bir güçlük doğurmuştu. Almanya, harice gidecek dövizini, harb sanayiine yarayan iptidai maddelere hasretmek için, hayvici zaruriye vaziyetindeki, et, yağ, yumurta ilâh.. gibi gıda maddelerinin istihlâkini vesikaya raptederek tahdid etmek mecburiyetinde kalmıştı. Binaenaleyh Almanya, daha harbe girmeden önce, âdeta bir harb hali yaşamak ıztırarını duymuş, her şeyi, harbe ve harb için hasretmişti..

İngiltere gibi Almanya da, harbin doğurduğu büyük masrafları karşılamak üzere bir taraftan kazanç vergisini ve diğer vergileri fevkalâde artırdığı gibi, diğer taraftan Almanyadaki yahudilerin servetini müsadere ederek devlet bütçesine varidat kaydetmiş ve harb masraflarının bir kısmını bununla kapatmaya çalışmıştı.

İTALYA:

İtalya, daha bu harbe girmeden önce de, Habeş-İspanya harblerinin doğurduğu büyük harb masraflarile ezilmiş bir halde bulunuyordu. İkinci dünya harbi, zaten fakir olan İtalyan bütçesini de çok sarsmıştır. Bugün İtalya, harbin kendisine tahmil ettiği ağır yüklerin altından kalkabilmek için, azami surette Almanyadan istiane etmek mecburiyetindedir. Bu hal, aynıca Almanya için de bir külfet teşkil etmektedir.

(Devamı sayfa 3/2 de)

GÖNÜL İŞLERİ

Müstesna, kaideyi bozmaz, sanırım

Bayan M. M. yazılarımın birine daha doğrusu ötedenberi her fırsat düştükçe üzerinde durduğum kanaatlerin birine itiraz ediyor.

Uzayan nişanlılık devresi daima tehlikelidir, demişim, olabilir, her vakit bunu söylerim, o, kendisini gösteriyor ve hikâyesini anlatıyor:

İkisi de fakirce birer aileye mensubdular, biri İzmirde, öteki Ankarada okuyordu. Tahsillerini bitirdiler. Evlenebilecek kudrete gelinceye kadar daha uzun seneler çalışmaları icab ettiği. Arasıra birbirlerini görerek sabrettiler, nihayet evlendiler, bugün çok daha geniş bir vaziyette, iki çocuk sahibi olarak mes'ud yaşıyorlar.

Okuyucum soruyor:

— Bizim vaziyetimizde bulunanları neden yekdiğerine karşı şüpheye sevkediyorsunuz? Neden cesaretlerini kırıyorsunuz?

Cevabım şu:

— Benim tavsiyelerim ve düşüncelerim sizin gibi müstesna vaziyette bulunanların azimlerini kıramaz, sebata teşvik etmesi bile mümkündür. Buna mukabil büyük ekseriyetten bir kısmı ikaza yaraması ihtimali vardır. Ve benim için böyle yapmak bir vazifedir. Müstesnanın kaideyi bozmadığını unutmayınız.

TEYZE

"Son Posta,, nın bulmacası: 15-(2)

Bunlardan 30 tanesini hallederek bir arada yollıyan her okuyucumuza bir hediye takdim edeceğiz

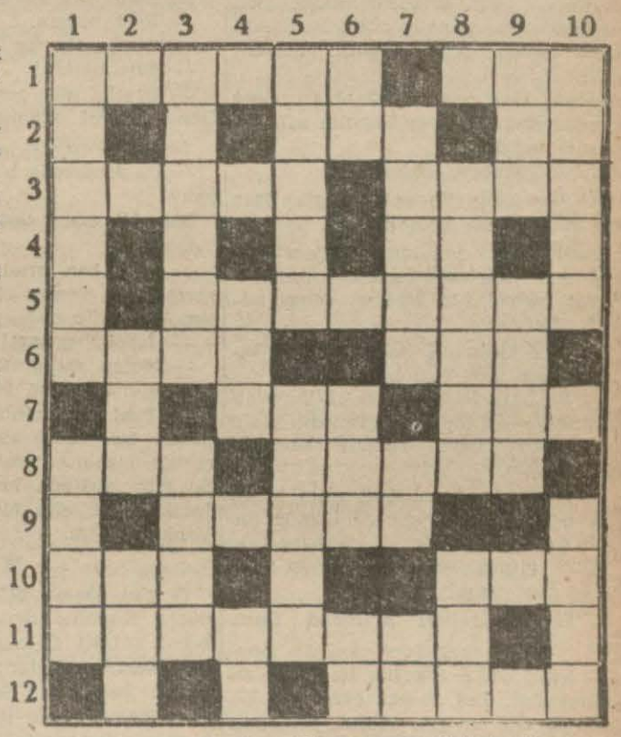

Soldan sağa:

1 — Dolaşmak (6) Ok atan alet (3)

2 — Eşya tüneği (3) Bir nota (2)

3 — Hızlı (5) Bayıltıcı madde (4)

4 — Bir edat (2)

5 — Taşıyan (8)

6 — Bir erkek ismi (4) Gözün üstündeki (3)

7 — Lezzet (3) Alın aksi (3)

8 — Sofanın aksi (3) Zırh yapılan (5)

9 — Yanaktaki çukurlar (5)

10 — Büyük (3) Anne (3)

11 — Bir deniz kuşu (8)

12 — arapça (5)

Yukarıdan aşağı:

1 — Muhacir (6) Çukur (4)

2 — Yemin (3) Söz (3)

3 — Cehennem bekçisi (6) Kollar arası (4)

4 — Üstün aksi (3) Başına «t» koyun haber edatı olur (2)

5 — Dişinin aksi (5) Kapamanın aksi ((5)

6 — Bir hece (2) Çabuk (3)

7 — Kamburu ile meşhurdur (5) İle muhaffifi (2) Başına «K» koyun açıklık yer olur (2)

8 — Hasta bakımı (6) İyi (3)

9 — Başına «K» koyun burç olsun (3) Bir hayvan ismi (4)

10 — Dünün aksi (5) Ebedi olmıyan (4)

Meşhur "Sarı Ali,, nasıl öldürüldü?

— 71 —

Divanı Harbin (Bekirağa bölüğü) n de aylarca yatmıştım. Bir sabah; meş hur (Sarı Ali) o muhrik ve fevkalâde sesi ile (sabah ezanı) okumuştu. Galeyana gelen Enver Paşa iki zabitle Bekirağa bölüğüne gelmiş ve sert bir sesle:

— Ezanı kim okudu? Diye sormuş, herkes korkmuş, kimse cevab verememiş ve en nihayet:

— Ben okudum! Demekliğim üzerine beni alıp odasına götürmüş ve mev kufiyetten tahliye etmişti. Ancak Cuma günü Enver Paşanın Ortaköydeki yalısına gidecek ve bir (ezan) okuyacaktım.

Nasıl giderim?. Ezanı Sarı Ali okumuştu. Ben çıkmıştım..

Evet; muhrik, gür, lâtif sadasile eza ni okuyan Sarı Ali idi. Fakat: Ben kurtulmuştum. Çünkü; onun boynunda birçok zavallı genç kızların kanları vardı.

Cenabı Hak ona bu günahları elbet te çektirecekti. Enver Paşanın affı pa ra eder miydi?.

Ancak garabete bakın:

Bir gece sonra Enver Paşa, gene Har biye Nezaretinde gece kalmış..

Sabah ezanı zamanında (Sarı Ali) gene ezan okumağa başlamaz mı?.

Paşa hemen zile basmış; gelen nöbetçi zabitine:

— Dün Mahmud Saimi serbest bırakmadınız mı?. Diye sormuş.

— Bıraktık Paşam!. Hattâ buradan Bekirağa bölüğüne bile gitmedi. Hızla merdivenleri indi. Tabanı kaldırdı, kaçtı Paşam.

— Öyle ise akşam üstü gene tutulmuş gelmiş.. Bekirağa bölüğünde bu herif şimdi. Git şunu al gel bana!.

Zabit gitmiş, aramış,, sormuş, sual etmiş. Geri gelmiş:

— Paşa hazretleri Mahmud Saim yok!

— Nasıl yok?. Siz her işi böyle mi görürsünüz?. Beş dakıka evvel idi. Uç madı ya. Git bul gel. Oranın çavuşunu da beraber getir.

— Başüstüne Paşam.

Zabit gene Bekirağa bölüğüne gitmiş. Mahmud Saim yok. Çavuşu beraber alıp gelmiş.

— Paşam.. Mahmud Saimi evvelki gün siz salıvermiştiniz. Ondan sonra kat'iyen gelmemiş.

— Çavuşu bana çağır...

Çavuş gelmiş.

— Mahmud Saim Tevkifhanede değil mi?.

— Hayır Paşa hazretleri!

— Ya nerede?.

— Vallahi bilmem Paşam!. Bizde yok!.

— Beş dakika evvel avaz avaz ezan okudu. Siz yaptığınız işi böyle mi yaparsınız?

avaz avaz ezan okudu. Siz yaptığınız işi böyle mi yaparsınız?

— Paşam Mahmud Saim ezan okumaz. Ezan okuyan Sarı Alidir.

— Nasıl Sarı Ali?. Demin Mahmud Saim ezan okuyordu.

— Hayır paşam, yanlış.. bir aydır her sabah ezanı Sarı Ali okur.

— Ya?. Getirin şu Sarı Aliyi bana!.

Gitmişler Sarı Aliyi getirmişler. Enver paşa sormuş:

— Ezan okuyan sen misin?.

— Evet paşam.

— Demin okuyan sen miydin?

— Evet paşam!

— Evvelki gün ben oraya gelmiştim. Gene sen mi okumuştun?

— Evet paşam!

— Şu pencerede bir ezan oku bakayım?

Sarı Ali ezanı okumuş..

Paşa:

— Peki, ben orada herkesin içinde sormuştum, ezanı kim okudu diye. Sen isitmedin mi?

— İşittim paşam!

— Neden ses çıkarmadın?

— Korkmuştum da paşam?

— Peki seni tahliye ediyorum.. git.. fakat bir daha buralara düşmemek şartile. (zabite hitaben) sen de bana iki gün zarfında Mahmud Saimi bulacaksın, anladın mı? Bulmazsan seni Vana yollarım.

★

O gün akşam üstü Sarı Aliyi tesadüfen Köprüde gördüm. Bana bu meseleyi anlattı. O akşam Enver paşaya bir mektub yazdım: Benim nasıl bigünah geldiğimi; Sarı Alinin birçok genç kızları nasıl iğfal ettiğini mu - fassalan anlattıktan sonra sultan Mah mudun (Vermeyince mabud, ne yapsın Mahmud) hikâyesini anlattım.

Paşa sabah zabiti çağırmış:

— Mahmud Saimi buldun mu?

— Şiddetle arıyorum paşam. Akşa- şama sabaha bulacağım.

— Arama... O adam dört satır yazı yazmış beni kırk sekiz yerimden bağlamış. Karşıma gelirse doksan sekiz yerimden bağlıyacak!. Ne Şamın şekeri, ne arabın yüzü.. arama onu!.

Cürüm cezasız kalır mı hiç? Filvaki Enver paşa Sarı Aliyi o müteaddid şikâyetlere rağmen affetmişti. Fakat bir çok genç kızların vâdi izdivaçla bikirlerini izale etmiş olan o adam pek az bir müddet sonra cezasını buldu:

Gene böyle bir meseleden İstanbul adliyesi onu tevkif etmişti. Muhakeme edildi. Adalet önünde mahkûm oldu. Fakat İstanbul hapishanesinde rahat durmadığından (Bursa) hapishanesine yollandı.

İstanbul hapishanesinde neler yapmamıştı? Birkaç kişiyi bir araya toplayıp grup mu teşkil etmemişti? Mangal ayaklarından bıçaklar mı yapmamıştı? Yemek tencerelerinin altında esrar mı getirmiye kalkmamıştı?

İşin asıl garibi mağduru olan birçok genç kızlar hâlâ onu seviyorlar; hapishaneye ziyarete geliyorlar, saatlerce kapılarda bekliyorlar; kutularla (bon bon)lar; (çikolâta)lar, (şekerleme)ler, (kolonya)lar; (esans)lar getiriyorlardı.

Bir gün kendisine sordum:

— Ali bey, dedim; yahu; bu canını yaktığın kızlar hâlâ senin arkandan geliyorlar, sen ne şekermişsin böyle?

— Şekerlemeyim, kestane şekeriyim. Bunlar bir şey mi? Bunlar dava eden, ortaya çıkan kısmı! Ya ailelerinden şundan bundan korkup, utanıp, çekinip de hiç ses çıkaramıyan, geceleri karanlıkta tabesabah ağlıyan kısma ne diyelim?.

(Tabesabah ağlıyan) kelimesi ne - dense içimi yaktı... Kalbimden: (Sen de yakında belânı bulursun inşallah).. dedim. Nitekim de buldu:

Yollandığı (Bursa) hapishanesinde de rahat durmadı. Ötekine berikine çattı. Ve bir gün (Şaban) kaptan namında biri tarafından tam 64 yerinden vurulmak suretile öldü.. Geceleri sabahlara kadar karanlıklarda ağlıyan zavallı genç kızların göz yaşı, onun vücudünü işte bu suretıe genç yaşında delik deşik etti. (Arkası var)

Mahmud Saim Alındağ

TETKİKLER

(Baştarafı sayfa 3/1 de)

Yukarıda zikrettiğimiz harb masraflarından görüldüğü üzere bugünkü harbler, eski harblere nazaran fevkalâde fazla para sarfını icab ettirmektedirler. Çünkü harb silâhları tekâmül ettiği nisbette bunların masrafları da o mertebe çoğalmaktadır. Bugünkü harblerde, harbin icab ettirdiği öldürücü masraflara uzun müddet dayanmak, fevkalâde geniş mali menbalara malikiyeti icab ettirir. Binaenaleyh bugün geniş mali kaynaklara malik olan milletlerdir ki uzun harblere tahamül kabiliyetini haizdirler. Yani, cephelerde olduğu kadar, iktısadi ve mali sahalarda da bir yıldırım harbi zarureti kendini hissettirmektedir.

Hasan Âli Ediz

GÜNAHKÂR DÜNYA

"Son Posta,, nın edebî romanı

Yazan: Nusret Safa Coşkun

— 56 —

Gökyüzü yıldızlarla doluydu. Ilık bir rüzgâr yüzünü okşuyor, saçlarını dağıtıyordu.

Neden sonra kasaba yoluna girdiğini farketti. Çok uzaktan ışıklar gözüküyordu. Kasabaya kadar gitmeğe karar verdi. Biraz ışık, hareket, değişik insan yüzü görecekti. Bütün bunların biraz olsun kendisini oyalıyacağını düşündü.

Hakikaten kasabada insanı oyalıyan bir canlılık vardı. Bu şirin, temiz kasabanın ışıklı muntazam yollarında insanlar kaynaşıyordu. Dükkânlar açıktı. Kahvelerden radyo, gramofon sesleri yükseliyordu.

Kasabanın Cümhuriyet meydanını geçmiş, kasabanın yegâne caddesinin müntehasında durmuştu. Burada bü yük bir bahçeli lokanta vardı. İlk defa olarak tatlı bir iştiha duydu. Atını ağaca bağlıyarak içeri girdi. Birkaç işçi kılıklı adam yemek yiyiyor, bir kaç kişi de içiyordu.

Dükkân sahibi ilk defa gördüğü, her zamankilerden farklı, müşterisinin etrafında pervane gibi dönmeğe başlamıştı. Sedad, onun saydığı üç türlü yemeği ısmarladıktan sonra:

— İçki ister misin beyim?

Suralile karşılaşınca, durakladı.

İçki!.. Biradan başkasının lezzetini bilmezdi.

Gözü karşısındaki masada kadeh tokuşturan, küçük kadehlerdeki beyaz mayii sindire sindire içen neş'eli insanlara ilişti.

Sarhoş olmak.. işte bu gece buna ihtiyacı vardı. Sarhoşluğun insanı düşüncelerinden, üzüntülerinden sıyrıdığı muhakkaktı. Kendinden geçmek.. oh, kısa da sürse, bu bir saadetti.

— Bir şişe rakı getir!

İçinde tuhaf bir çarpıntı duyuyordu, ilk defa rakı içecek bir insanın garib heyecanını.. sarhoş olmak.. bu şimdi Sedada fevkalâde cazib görünüyordu. Başı dönecek, kafasının pistonları ağır çalışacak, kendisini üzen şeyleri düşünmiyecekti.

İlk kadehi tıksine, tıksine ağzına boşalttı ve bu iki yudumluk ispirto adetâ boğazını yırtarak midesine indi.

Dakikalarca yüzünü buruşturdu, bardak bardak su içtiği halde ağzındaki acılık gitmedi.

Fakat.. ağzındaki burukluğa, boğazındaki yanmıya mukabil başında tatlı bir dönme, vücudünde tatlı bir uyuşukluk hissediyordu.

İkinci kadehi de yuvarladı.

Bu sefer daha az tıksinmiş, ağzı daha az acılaşmış, boğazı daha az yanmıştı.

Etrafını sisli görüyordu. Fakat önündeki çatlak bardaktan, kenarları kirli tabaktan başlıyarak her şeyi güzel görmiye başlamıştı.

Demek içki, kendini kaybedenlere, gene kendini buldurtan hayırhah bir şeydi.

Yavaş yavaş kafasında ne varsa siliniyordu. Nevinin geleceğini, Nazan hanımın her şeyi bildiğini, Selmanın işe yerleşmesini, hepsini, hepsini unutmuştu.

Üstünden ağır bir yük kalkmıştı sanki...

Bir hafiflik vardı üzerinde...

Başını saran sis, gittikçe kesifleşiyordu. Bu sis içinde, hâdiseler, şahıslar ve bunların tevlid ettiği, üzüntüler, ıztırablar, endişeler birer birer silinmişti.

Oh.. rahattı.. şimdiye kadar niçin bütün kuvvetile iradesine yüklenmişti de, ispirtodan imdad istememişti?.

Kadehleri üstüste içiyordu. Fakat bir an geldi ki, başını kaplıyan bulutlar arsından tekrar hâdiseler ve şahıslar sıvrılmiye başladılar. Bu aralanan sis perdesinin önüne ilk çıkan Nevin oldu.

Sanki, Nevin kadehin içinden birdenbire çıkıvermişti. Dudaklarının hararetni dudaklarında duyuyor gibiydi. Bebekteki aşk geceleri birer birer gözünün önünde canlandı.

Bu elân bağlı olduğu, bütün hayatınca da unutamıyacağı aşkının ilk kadını yakında gene yanında olacaktı.

Küçük bir arzu bu maceraya tekrar diriltebilecekti. İsterse, gene Nevini kollarının arasına alabilecek, dilerse, Nevinin kor parçası halindeki dudakları gene onun olabilecek, hattâ hattâ, hisler frenlenmezse, 15 gün için olsun Nevine tamamile malik olabilecekti.

Nevin her şeyile kendisini ona vermiye razı olduğunu ihsas etmiyor muydu?

Bir an hayattan intikam ve kâm almağı düşündü. Nevin gelir gelmez en çılgın arzulara onu râm etmiye karar verdi. Bu aşkın az mı azabını çekmişti? Artık bu âraftan saadete geçmek hakkıydı.

İspirtonun yarattığı bu sun'i Sedadı, içindeki hakiki Sedad pek çabuk yendi.

Şimdi sahneden iki numaralı Sedad çekilmiş, bir numaralı asıl Sedad çıkmıştı.

Bu düşünceleri kovmak ister gibi, başını iki tarafa salladı.

Nevine tekrar dönmek, hattâ daha ilerlere giderek, dudaklarda ve kalbde kalan temiz aşkı şehvete kadar götürmek.. kendi kendisinden iğrendi.

Nevin, artık başkasına aiddi. Başkasına aid olan bir insanı hislerile çalmak bir cinayetti. Şimdi Nazan hanım karşısındaydı.

Bu tezadlarla dolu, garib mahlûkun karşısında zaman zaman titremişti. Nazan hanım, muhakkak ki, Nevinden güzeldi, tam manasile olgun, bir erkeği çileden çıkaracak kadar cazib bir kadındı. Nazan hanımı sevmiye başladığını anlıyordu.

Genç kadında da kendisine karşı kuvvetli bir sempatinin baş adığını hissetmiyor değildi. Lâkin Nazan hanımla bir maceraya girişmek ihtimali Nevinden de uzaktı.

Bu en cibilliyetsiz bir nankörlük olmaz mıydı? Celil bey gibi muhterem bir adama ihanet etmek.. o bu pek çirkin, pek iğrenç bir hareket olurdu. Gene ispirtonun yarattığı iki numaralı Sedad baş kaldırıyordu kafasında...

(Arkası var)

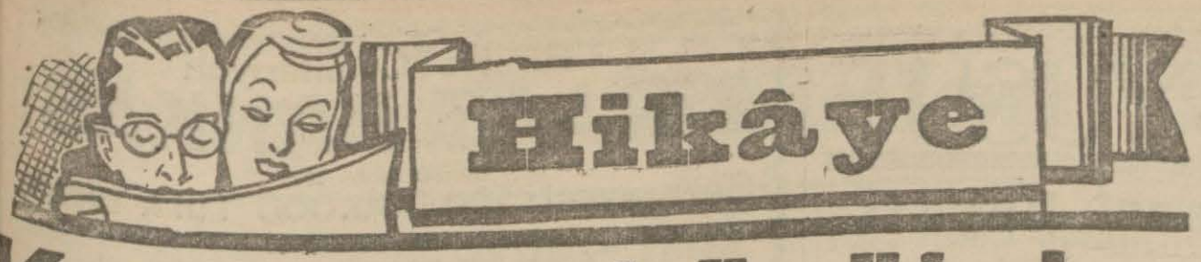

Kaybolan küçük kız

Yazan: Gaston Cehrau

Çeviren: Halid Fahri Ozansoy

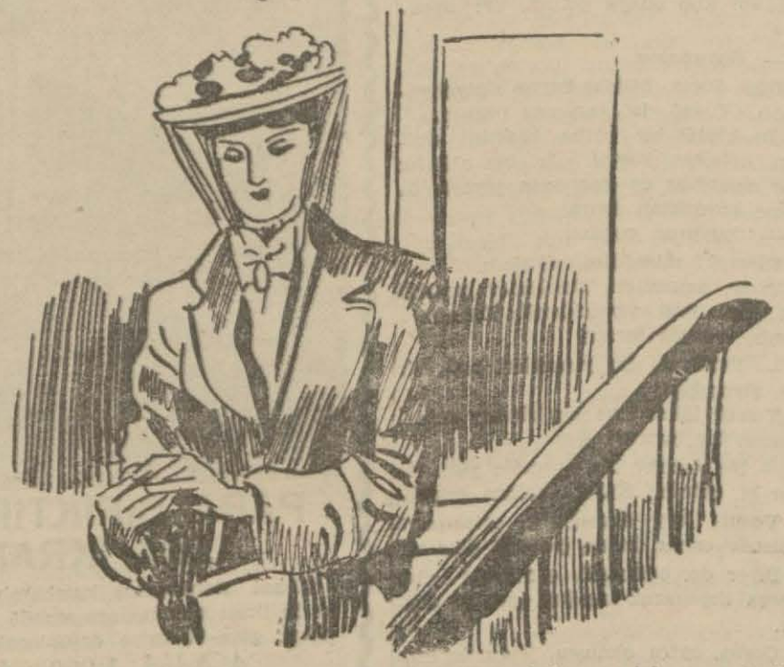

Her Pazar, karısı, kendisi ve dört aşına basmış küçük kızları Jeannine, ep birlikte sokağa çıkıyorlardı.

Madam Davioud yirmi yedi yaşın a idi; bu, bir hiç için gülen ve her e kadar evceğizindeki hayat pek ca- b olmamakla beraber gene hayatı se- en, ihtirasla seven, cesur tavırlı, çok izel sarışın bir kadındı. Adeta hiç- n bir masrafla giyiniyordu; yani Mösyö Davioud, aym sonunda, karısı- ın nasıl olup da roblarını, mantola- nı ve ipek çorablardan iskarpinlere adar daha böyle giyime aid bütün bu eyleri ödediğine bir türlü akıl erdire - ntyordu. Çünkü işlerinden başka bir eyle meşgul olmıyan ve, sabahtan ak- şama kadar, çalıştıkları dairedeki ka- em odalarının evrak dolabları arasında dünyaya mahdud bir nazarla bakan çok kimseler gibi idi.

Maamafih bir müddettenberi, hain ir şüphe kalbinde yol almıştı. Bir ak- am eve avdetinde kapıcıya mektub ar mı diye sorduğu zaman, kadın, ğüminenin üstünden mavi bir zarfı a- rak evet demişti ve az kalsın mek - ubu verecekken, adrese; bakınca ha- ketini tashih etmiş ve telâşla:

— Hayır, aldanmışım, demişti. Bu, ain için değilmiş.

Halbuki Mösyö Davioud, zarfın üs- inde kendi ismini görür gibi olmuştu. albinde hafif bir darlık hissetmiş e bu hal, kapısına varıp da kızı ile ynıyan karısının gülüşünü işitinc'ye adar devam etmiş ve orada bütün ecesini geçmişti. Böyle iken, ertesi ün, ağıd sepetinde dört parça edil- iş bir zarf dikkatini celbetti. Oda- a yalnız kalmasını bekledi, o zaman arfın parçalarını yanyan getirip bak- ı ve şunu kat'iyetle anladı ki, bir ün evvel gözüne ilişmiş olan yazı, ta- amile bu gözleri önündeki yazı idi. zarfın üstünde Madam Jeanette avioud adresi okunuyordu. Asıl isim kadar itinalı yazılmıştı ki önce onu unmak lâzım geliyordu ve yalnız o ın düşünülüyordu.

Mösyö Davioud bu mektubu bir haf- dan fazla yazıhanesinde muhafaza ti. Ve sonra günler günlere ilâve o- narak, kendisinde birdenbire açılmış an küçük yara kapandı; kızına karşı gayrişuuri bir hisle daha şefkatli oldu.

Ayın içinde, iki defa, öğleden sonra evine ansızın gelmeğe mecbur kaldı: her defasında karısını orada buldu: bu, onu, tamamile müsterih etti.

Akşam, yemekten evvel, kızı ile beraber çıkıyor, Vaugirard bahçesinde bir tur yapıyor ve çocuğu kollarında taşıyıp eğlenerek avdet ediyordu. Her şey iyi idi. Ve evinde her şey iyi olmasa idi bile, Mösyö Davioud gene her şeyi kabul edecekti, elverir ki Jeannine yanında olsundu ve ne somurtkan, ne de hasta görünsündü.

Yedi günün yalnız bir günü vardı ki hakikaten karanlıktı, o da Pazar günü idi. O gün, öğle yemeğinden sonra Madam Davioud ile kızı, Mösyö Davioud'nun refakatinde yola koyulurlardı; üçü de metroya biniyor ve Maillot kapısına gidiyorlardı. Baba, kızını dizleri üstüne oturtarak gülümsemeğe çalışıyor, onu eğlendirerek kendi de eğlenmeğe yelteniyordu: çehresi, bir mahkûmun çehresi idi. Karşılarında, Madam Davioud, allenin oyunlarına nezaret eden bir ablaya benziyordu. Çehresi saadetten parlak ve o kadar sakin, o kadar saf idi ki, hyatının da böyle olmamasına inanmak imkânsızdı. Maillot kapısına vardıkları zaman aile iniyordu; baba, merdiveni çıkrken, küçük kızı, göğsünde daha kuvvetle sıkıyordu; nihayet yukarıya varınca, onu, sanki uzun bir seyahat için terkedecekmiş gibi öpüyor, sadık ve ezgin iyi gözlerle karısına şefkatle bakıyor, gülümsemeğe çalışıyor, kadın da bu esnada şöyle diyordu:

— Sıkma canını, akşama görüşürüz; tam vaktinde yemekteyiz.

Ve küçük kız, kendisini terkeden babasına kollarını uzatıyordu: o zaman, uzun uzun yeniden sarmaşıp öpüşüyorlardı. Madam Davioud, Maillot kapısı tarafına gidiyordu; kocası, Obligado'ya doğru. Madam Davioud, ilk kocası nın zamanındanberi en eski arkadaşı olan bir kadının evine gidiyordu. Çok sert bir kadın olan bu arkadaşı kendisini bir hemşire gibi seviyor, Madam Davioud ile kızına prestiş ediyor, fakat talâka razı olmuyordu. Jeannette, Mösyö Davioud ile tekrar evlendiği zaman, bu kadına, zamanın her şeyi yoluna koymasını ve Mösyö Davioud'nun Madam Lajusant'ın evine kendilerile beraber gelmesini bekliyerek, her Pazar bunun böyle olmasını kabul ettirmişti.

Aile, Nisanın parlak günlerinden biri olan bu Pazar da, Longchamp'a gidildiği saatte Maillot kapısına vardı ve tam merdivenin yukarısında, Madam Davioud Madam Lajusant ile burun buruna geldi. Mösyö Davioud onu selâmladı, nezaketle halü hatır sordu ve Jeannine'i tekrar sıkı sıkıya göğsüne bastıktan sonra acele çekildi, o kadar acele ki âdeta kaçar gibi bir hali vardı. Anasının elinden tuttuğu küçük kız, kolunu, meyusane, halkın içinde kaybolan babasına uzattı.

Madam Lajusant:

— Kocanızın ne kederli hali var! Dedi.

Madam Davioud, ona, anlayışlı bir nazar fırlatarak:

— Evet, kederlidir, dedi, çünkü Pazarları kızını terketmeğe bir türlü alışamıyor. Maamafih, kızın hava alması için bu, pek büyük keder sayılmaz. Ya hele ben... O da, malûm ya, evrakı içinde yaşıyor...

— Ne olursa olsun! Öyle kederli ki.

Birdenbire, Madam Davioud, kararını vererek kızına şunu dedi:

— Canım, senden ayrılırken onu pek iyice öpmedin! Haydi koş arkasından; işte kendisini orada görüyorum. Gelir, bizi gene burada bulursun. Ve şayed onunla kalmak istersen kal. Tuileries'ye gidip gezersiniz.

Küçük kız koşup gitti, fakat Obligado sokağının köşesinde babası yoktu. Gelip geçenleri süzerek tekrar geri dönerek, tekrar koşa koşa yola çıkarak ve açık kapılarda sağa, sola bakarak uzaklara kadar koştu. Çocukta, büyük şehirde kaybolmuş olan ve tamamile kayboldukları hissine kapılan köpeklerin meyus hali vardı. Ansızın, tâ içinden bir his onu haykırtı:

— Baba! Baba.

Orada, yanından iki defa geçtiği ve kendisine gülümsemiş olan kibar büyük bir mösyö vardı. Dedi ki:

— Babanızı mı arıyorsunuz?

— Evet, mösyö.

Ve tekrar çağırmağa başladı:

— Baba! Baba!

Onu teskin için mösyö kendisine dedi ki:

— Ben gördüm onu, sevgili yavrum! Gelin benimle, şimdi yakalarız.

Ve otomobiline işaret etti.

Küçüğe nerede oturduğunu sorduğu vakit, yavrucak o kadar heyecanlı idi ki bir türlü hatırlıyamadı.

Bu esnada Mösyö Davioud geçen Pazarlardaki gibi yaptı: domuz kasabında durdu, bir kaz ciğeri ezmesi satın aldı, antikacı dostunun dükkânında durdu, dükkânın en dayanıklı eşyası olan, o kadar dayanıklı ki hiç satılmıyan Çin koltuğuna baktı, onu okşadı.

Satıcı:

— Dostum, dedi, beni bundan kurtarmalısınız. Siz bu koltuğu çok seviyorsunuz, evinizde hoşa gidecek.

Onu seviyor muydu? Ne bilsin o Elini muhteşem kanapenin fildişi nakışları üstünde dolaştırmaktan hoşlanıyordu, çünkü oralarda Jeannine'in cildi gibi yumuşak yerler vardı. Bu korkunç Pazar günlerinde, ona yanında olmayışından kendisini teselli için, Jeannine'yi hatırlatacak bir şeyi okşamak lâzımdı.

Ve sonra, avare evine döndü ve her defa yaptığını yaptı, mahzun, melânkoliden ezilmiş, balkona dirseklerini dayadı; oraya bir iskemle koydu, oturdu, sokağa, evlere, göke baktı.. Sokak hüzünlü idi; karşısında evler güzel Pazar günlerindeki kapalı pencereleri ile kederli idirler; maamafih yedinci katta bazıları açıktı, fakat bunlar da insana başka bir melânkoli, uslu uslu yazı yazan, yahud çamaşırlarını yamalıyan hizmetçi kadınların manzarasındaki melânkoliyi veriyordu.

Mösyö Davioud karısını düşünerek kendi kendine sordu:

— Nedir ona karşı duyduğum? Eğer kalmak isteseydim kim bana mâni olabilirdi, madem ki Madam Lajusant orada idi?

Akşam saat yedide sofra kurulduğu zaman, Madam Davioud gene her zamanki gibi tam saatinde içeriye girdi. Gülerek:

— Ey, artık memnunsun! diye haykırdı, kızınla dolaştın mı?

Adam o kadar sapsarı kesildi ki kadın derhal anladı.

Kocası hemen bekleme odasına atıldı, şapkasını yakaladı, karakola koştu. Jeannine'in bulunabileceği her yere telefon ettiler.

Sabahın saat altısında bitkin bir halde döndü: Küçük kız kaybolmuştu!

Ertesi gün polisin tahkikatı başladı ve ikinci defa olarak Mösyö Davioud'yu karakola çağırdıklarında, ona, karısının beyanatını, yani Madam Lajusant'a tesadüf ettiğini, sonra Maillot bulvarında mükerrer 16 numaralı evin önüne gittiğini, orada kendisini Mösyö Gardane'ın otomobili bekledi - ğini ve o mösyö ile birlikte Saint - Cloud'ya gittiklerini okudular... Bu, düzgünsüz, zalim hakikatti, zira zavallı kadın böyle bir anda yalan söyliyememişti! O nakikat, o bilmediği hakikat, şimdi...

Evine döndü, ağlamaktan artık gözlerinde yaş kalmamış bir halde bir koltuğa yığılmış olan karısına baktı ve acıyarak omuzlarını silkip yazı odasına girdi.

Tam iki gün, ona, bir tek sitemli söz söylemedi. Sadece küçükten bahsolunuyordu.

Üçüncü günün sabahı, Madam Davioud, bir polis tarafından, zapta geçen sözlerinin kocasına okunduğunu haber aldı: biraz daha sarardı, gözlerinin etrafı daha siyah bir halka ile çevrilmiş göründü, fakat ne umurunda idi!

Velhasıl dördüncü gün polis tekrar geldi; Madam Davioud koştu: küçük kızın elinden tutmuştu.

Ve, hiç yorulmadan Paris karakollarına koşup duran babaya haber vermek imkânsızdı.

Akşam olunca, Madam Davioud, kalbini, bir panik dehşeti kapladığını hissetti. Üç gündür kendisini muhakeme eden kocasının soğuk ve sakin bakışını tekrar gördü ve korktu. O, içeriye giriyordu. Kadın salonun kapısını açtı ve haykırdı:

— Nah işte!

Ve baba heyecanla çocuğunu kucaklar ve üstüste yüzünü gözünü öperken, Madam Davioud yavaşça odasına geçti, şapkasını giydi, mantosunu aldı, el çantasını açtı, içinden apartımanın anahtarını çıkarıp tuvalet masasının üstüne koydu ve sessizce bekleme odasına gitti ve merdivenden indi.

Kapıcı kadının küçük odası önünde kendi aşçı kadınına rastladı; ona yemek yemiyeceğini söyledi.

İşte bu suretle ortadan kayboldu.

Halid Fahri Ozansoy

İstanbul Orman Müdürlüğünden:

1 — Orman umum müdürlüğü merkez vilâyetler teşkilâtı için nümunelerine ve şartnamesine göre yapılacak evrak, cedvel, tezkere cildi ve defterlerin tab ve tecdidi işi açık eksiltme suretile münakasaya konmuştur.

2 — Bunların kâğıdı, mukavvası, kaplık kâğıdı Maliye kırtasiye anbarından verilecektir.

3 — Tab ve işçilik muhammen bedeli 4200 liradır.

4 — Eksiltme 5/9/941 Cuma günü saat 15 de İstanbul orman müdürlüğünde toplanacak satın alma komisyonunda yapılacaktır.

5 — Muvakkat teminat miktarı 315 liradır.

6 — İstekliler bu işe aid şartnameyi ve nümuneleri İstanbul orman müdürlüğünde görebilirler.

7 — Münakasaya gireceklerin muvakkat teminat makbuz ve 2490 sayılı kanunun ikinci maddesinde ve şartnamede yazılı vesaikile birlikte yukarıda gösterilen gün ve saatte mezkûr komisyonda hazır bulunmaları lâzımdır. (7260)

Memleket haberleri

İnegölde kanlı bir kavgada 4 kişi öldürüldü

İnegöl (Hususî) — Kazamıza bağlı Bayramşah köyünde geçen Sali günü kanlı ve feci bir cinayet işlenmiştir. Dört kişinin ölmesine ve biri ağır yaralı olmak suretile üç kişinin yaralanmasına sebeb olan hâdise şöyle cereyan etmiştir:

Bayramşah köyünden Himmet oğlu Osman Kocabıyık ve kardeşleri Ramazan Kocabıyık, Ali Kocabıyık ve Emin Eren başkasına aid tarladaki burçağı toplayıp araba ile götürürlerken, asıl tarla sahibi ayni köyden Ali oğlu Ali Osman Gökmen ve karısı Fatma, Mehmed oğlu 314 doğumlu Ahmed İnci, Mustafa oğlu 326 doğumlu İsmail Gökmen ve Hasan karısı Ayşe Aksu ile harman yerinde karşılaşmışlar, aralarında şiddetli bir münazaa başgöstermiş, neticede Himmet oğlu Emin Eren ve kardeşleri Osman, Ramazan ve Ali Kocabıyık bıçaklarını çekerek üzerlerine atılmışlardır. İsmail Gökmen ve Ahmed İnci yedişer yerlerinden yaralanarak ölmüşler, Fatma Gökmen 6 yerinden ağır ve Osman Gökmenle Ayşe Aksu hafif surette yaralanmışlardır. Bu sırada vak'a yerine gelen Ali oğlu Halil Gökmen yerdeki ölü ve yaralıları görünce tabancasını çekerek Himmet oğlu Ali Kocabıyığı öldürmüş ve kendisi de Kocabıyığın kardeşleri tarafından 6 yerinden yaralanarak öldürülmüştür. Üç katil kardeş yakalanarak adliyeye teslim edilmiş, ağır yaralı Fatma da hastaneye kaldırılmıştır. Fatma Gökmenin kurtulması ihtimali zayıftır.

Vak'a mahalline giden Cümhuriyet Müddeiumumisi geç vakte kadar tahkikatla meşgul olmuş ve hükûmet doktorunun muayenesinden sonra ölülerin defnine ruhsat verilmiştir.

Meriçte sallarla pancar nakliyatı yapılacak

Edirne (Hususi) — Meriç nehri üzerinden pancar nakliyatının mümkün olup olamıyacağı İktısad Vekâletinden sorulmuş idi.

Alâkadarların bu hususta yapmakta oldukları incelemenin sona erdiğini ve keyfiyetin İktısad Vekâletine bildirildiğini öğrendim.

Aldığım habere göre Meriçten sallarla pancar nakliyatının mümkün olabileceği neticesine varılmıştır.

Ancak halen elde mevcud sal olmadığı için üç ton pancar taşıyabilecek bir salın 200 liraya malolabileceği de tetkikat neticesinden anlaşılmıştır.

Bir kaza kurşunile ölen delikanlı

İzmir (Hususi) — Kuşçular köyünün Helvacılar mevkiindeki bağ kulesinde oturmakta olan Urfalı Rıfkı oğlu 19 yaşında Nihad Canbulak, bağlar arasında dolaşırken üzerinde taşıdığı tabanca çalılara takılmış ve yere düşerek patlamıştır.

Nihad, namlıdan çıkan kurşunla yaralanmış ve ölmüştür.

Karasuda bir batında doğan 3 çocuk öldü

İzmit (Hususi) — Karasunun Sakarya mahallesinden Mehmed oğlu Ömer Gelişlinin eşi Havva Gelişli bir batında ikisi erkek ve biri kız olmak üzere 3 çocuk doğurmuştur.

Çocuklardan biri ölü olarak doğmuş, diğerlerinden biri sekiz, diğeri de 16 gün sonra ölmüşlerdir.

Anneleri İzmit memleket hastanesine kaldırılmıştır. Doğum vukuu iki gün devam etmiş ve Karasu belediye ebesi Bayan Muammer Gülerin bu işde büyük gayret ve hazakati görülmüştür.

Hükûmetimiz bu alleye 150 lira para mükâfatı vermiştir.

Eskişehir Baytar Başmüdrlüğü

Ankara (Hususi) — Trakya Umumî Müfettişliği Baytar Müşaviri Şevki Eskişehir Baytar Başmüdürlüğüne 80 lira asli maaşla naklen tayin edilmiştir.

Konya valisi Vekâlet emrine alındı

Konya (Hususi) — Konya valisi Nizamettin Dahiliye Vekâletince görülen lüzum üzerine Vekâlet emrine alınmıştır.

«Son Posta» nın tefrikası: 89

KOCA YUSUF

Yusufun hususî hayatı

Mösyö Piyer, konuşmalardan memnundu. Yusufun anası açıkgöz bir kadındı. Akıllı uslu konuşuyordu. İşi olacağa benziyordu. Yusufun anası sordu:

—Meselâ; Yusufu götürürseniz ne kadar para vereceksiniz?..

— Ne kadar isterseniz vereceğim...

Piyer; paraya kıyacaktı. İş bir kere kararlaşmış olsundu. Ne istiyebilecekleridi?. Esasen tok gözlü insanlardı...

Yusufun validesi, Amerikalının kaç para isterseniz vereceğim cevabı üzerine mukabele etti:

— Ne vereceğinizi söyleyiniz bakalım?

— Size bırakıyorum; ne söyler ve isterseniz itiraz etmeden vereceğim..

Bu söz üzerine, Yusufla validesi birbirlerinin yüzlerine bakakaldılar...

Yusuf; validesi varken tek bir kelime konuşamazdı. Validesi ne derse o, olurdu. Türklerde âdet, büyüğün işine karışılmazdı.

Piyerin son sözü üzerine, Yusufun validesi biraz duraladıktan sonra:

— Hele; bir Allah ne verdi ise yiyelim de, sonra konuşuruz.

Diye, sözü kesip attı. Piyer, sevinç içinde idi. Demek, işi olmuştu.

Kadın, müsaade dileyip odadan çıktı. Yusufun karısı yemekleri hazırlamıştı.

Misafirlerine bir hindi kızartmışlardı. Suyundan bolca bir mısır çorbası, ve erişte pişirmişlerdi. Bir kâse de bolca pekmez... Bir lenger de yoğurt vardı.

Yusuf; misafir odasına yavgıyı yavdı. Büyük bakır siniyi ortaya koydu. Taze, siyah köy ekmeklerini tepsinin üzerine yerlestirdi, koca, koca dört tane ekmek idi.

Piyer, bakıyordu. Dört okkadan fazla ekmeğin siniye koyuluşundan beş on kişinin beraberce yemek yiyeceklerine hükmetmişti.

Yusuf; siniye iki tahta kaşık, birer de işlemeli havlu koydu.

Biraz sonra; Yusuf dışarıya çıkarak ayrıca büyük bir siniye konmuş yemekleri alıp odaya getirdi. Ve; misafire:

— Buyurunuz,

Dedi. Piyer, bağdaş kurup siniye yanaştı. Yusuf da karşısına oturdu.

On kişilik bir çorba kâsesini sininin ortasına koydu. İri bir okkalık köy ekmeğini de kesmeden piyerin önüne koyduktan sonra:

— Buyurun çorbacı.

Diyerek misafirini ağırladı.

Piyer, şaşırmıştı. Bu kadar yemeği iki kişi nasıl yiyeceklerdi. Dayanamadı, Yusufa sordu:

— Pehlivan, bu yemekleri hep biz mi yiyeceğiz?

Yusuf; lâkayd ve hiç bir şey anlamamış bir tavırla:

— Ne olacak? Biz yiyeceğiz ya!.. Ne var ki, ortada! Kusura bakma çelebi...

Yusuf; köy ekmeğinin ortasından bölerek tahta kaşığı çorbaya daldırdı.

Piyer de, önündeki ekmekten bir parça kopararak kaşığını çorbaya soktu.

Çorba, enfes olmuştu. Yoğurtlu hindi suyile pişmiş mısır çorbası idi. Üzerine hâlis tereyağı ile kırmızı biber kızdırılarak dökülmüştü.

Piyer, ömründe böyle güzel çorba yememişti. Ne Avrupada, ne Amerikada bu nefasette çorba yapamazlardı.

Yusuf; misafirine ikde birde:

— Haydi çorbacım; ye bakalım; bu Balkanların suyu adamı çabuk acıktırır...

(Arkası var)

İnşaat ilânı

Sümer Bank Umumî Müdürlüğünden

1. — Kayseride inşa ettirilecek işçi pavyonları ve evleri ile bunlara aid yol, kanalizasyon, harici su tesisatı gibi inşaat görülen lüzuma binaen ikinci defa olarak kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.

İşbu inşaatın muhammen bedeli 481892,06 liradır.

2. — Eksiltme evrakı 24 lira mukabilinde Ankarada Sümerbank muamelât şubesinden İstanbulda Sümerbank şubesinden alınacaktır.

3. — Eksiltme 27/8/941 tarihine müsadif Çarşamba günü saat 16 da Ankarada Sümerbank Umumî Müdürlüğünde yapılacaktır.

4. — Muvakkat teminat 23100 liradır.

5. — İstekliler teklif evrakı meyanına, şimdiye kadar yapmış oldukları bu gibi işlere ve bunların bedellerine, firmanın teknik teşkilâtını kimlerden terekküb ettiğine ve hangi bankalarla muamelede bulunduklarına dair vesikalar koyacaklardır.

6. — Teklif mektublarını havi zarflar kapalı olarak ihale günü saat 15 şe kadar makbuz mukabilinde Ankarada Sümerbank umumî kâtibiğine teslim olunacaktır.

7. — Posta ile gönderilecek teklifler nihayet ihale saatinden bir saat evveline kadar gelmiş ve zarfın kanunî şekilde kapatılmış olması lâzımdır. Postada vaki olabilecek gecikmeler nazarı itibara alınmıyacaktır.

8 — Banka ihaleyi icrada serbesttir. «5770-7354»

Türkiye Cümhuriyeti

ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888

Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası

Şube ve ajans adedi: 265

Zirai ve ticari her nevi banka muameleleri

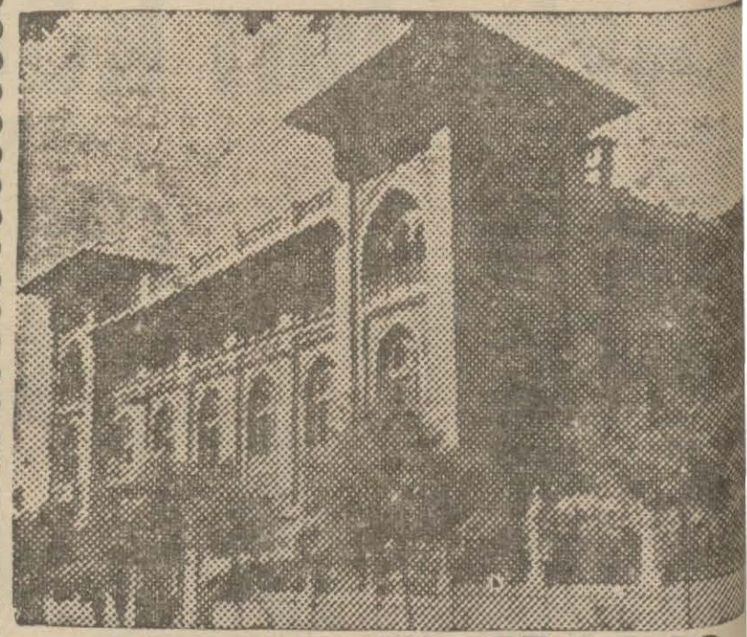

PARA BİRİKTİRENLERE 28.800 LİRA İKRAMİYE VERİYOR

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesablarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır.

4	Aded	1,000	Liralık	4,000	Lira
4	»	500	»	2,000	»
4	»	250	»	1,000	»
40	»	100	»	4,000	»
100	»	50	»	5,000	»
120	»	40	»	4,800	»
160	»	20	»	3,200	»

Dikkat: Hesablarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmiyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasile verilecektir.

Kur'alar senede 4 defa, 11 Mart, 11 Haziran, 11 Eylûl, 11 Birinci kânun tarihlerinde çekilecektir.

Telgraf, Telefon Ve Telsiz Haberleri

Sırbistanda çetelerin faaliyeti

Çeteler 200 köprü atmışlar ve binlerce Nazi öldürmüşler

Londra 23 (A.A.) — Sovyet radyosunun bildirdiğine göre, Bosna - Herzekte, Hırvatistanda, Makedonyada, Karadağda, Sırbistanda ve Yugoslavyada harekâtta bulunan çetelerin reisleri Almanyaya ve İtalyanlara karşı giriştikleri mücadelede şimdiye kdar elde edilen netice hakkında görüşmek üzere Bosnada bir dağda toplanmışlardır. Çeteler son altı hafta zarfında 12,000 Nazi ve faşist öldürmüşler, 200 köprü atmışlar, mayi mahrukat ve cephane dolu 400 depo ateşlemişler ve birçok trenleri yoldan çıkarmışlardır.

40 bin liralık bir sahtekârlık meydana çıkarıldı

[Baştarafı 1 inci sayfada]

posta şubesine uydurma bir havale ile 1000 liralık bir havale göndermiş, müteakiben de bu havaleyi almak üzere Bursaya gitmiştir. Esasen hareketlerinden şüphe edilmekte olan Hüseyinin, bu son gaybubeti alâkadarları büsbütün kuşkulandırmış, takib ve tarassud olunması için Bursa zabıtasına süratle talimat verilmiştir.

Bursaya giden ve burada bir otelde geceyi geçiren hilekâr, ertesi gü- nü sahte havaleli 1000 lirayı, posta idaresi gişesinden alırken kendisini kollıyan zabıta memurları tarafından suçüstü yakalanmıştır.

Bursadan getirilen ve adliyeye teslim olunan sahtekâr memur sorgusunu müteakib tevkif edilmiştir.

Yekûnu 30, 40 bin liraya baliğ olan bu suiistimalde Hüseyinin yalnız başına hareket edip etmediği ehemmiyetle araştırılmaktadır. Hâdise etrafında adliye ve Posta İdaresi mütehassıs- leri tahkikat yapmaktadırlar.

Büyük bir zıya

[Baş tarafı 1 inci sayfada]

haber aldığımız Suad Davaz kıymetli hariciye erkânımızdandı. Evvelce Paris ve Roma büyük elçiliklerini muvaffakiyetle başarmış ve muhitinde herkesin hürmet ve muhabbet uyandırmış, memlekete kıymetli hizmetler ifa etmiştir.

Ufulü memleket için büyük bir zıyadır. Ailesine taziyetlerimizi arzederiz.

İran - Irak hududunda hazırlık mı?

Suriye ve Irakta bulunan İngiliz kuvvetleri takviye edilmiş

Bern 3 (A.2A.) — Basler Nacrichten gazetesinin Londra muhabirinin İranın vaziyeti hakkında verdiği malûmata göre Iraktan gönderilen İngiliz kıt'alarının ve motörlü birliklerinin İran hududunda toplandığına dair dolaşan şayialar teeyyüd etmemiştir. Bununla beraber ayni muhabire göre İngilizler tarafından bazı tedbirler alınması lâzım gelse bile bunların her halde alınmadan evvel bildirilmiyeceği muhakkak olduğu salâhiyettar bir memba- dan beyan edilmektedir.

Muhabir «Evening News» gazetesine atfen Irak ve Suriyede bulunan kıt'aların takviye edildiğine ve bunların her ihtimale karşı hazır bulundurulduğuna inanmak için ortada birçok sebebler mevcud olduğunu ilâve eylemektedir.

Londra 23 (A.A) — İrandaki Alman tebaalarının fazlalığına aid İngiliz mutalebatına İran hükûmeti tarafından verilmiş olan cevab halen Londrada tetkik edilmektedir.

Almanyada petrol vaziyeti

(Baştarafı 1 inci sayfada)

takiben Grozny ve Bakûdür. Almanlar bütün bu hedeflere ulaşabilirlerse, o zaman İrana girmeğe teşebbüs edebileceklerdir.

Almanların petrol vaziyeti

Almanyanın petrol vaziyeti hakkında bazı tahminler yapılmaktadır. Alman kontrolu altındaki arazide Almanlar ayda 1 milyon ton petrol elde etmektedirler. Bunun yarısı Romanya, yarısı da bizzat Almanya tarafından istihsal edilmektedir.

Halbuki Almanyanın bugünkü vaziyette 1 buçuk milyon ton petrole ihtiyacı bulunmaktadır. Stoklara gelince elde edilen malûmata göre Almanyada 6 milyon, Romanyada 1 milyon ton petrol saklanmaktadır.

Rusyanın mukavemeti artarsa ve Rus orduları çekildikleri yerlerdeki petrolleri tahribe devam ederse, petrol sevkindeki müşkülâtın mevcud olmasile birlikte Almanyanın petrol ihtiyacı üzerinde endişe duyması muhtemeldir. Çünkü işgal edilen Rus arazisindeki demiryolları işler hale henüz konamamıştır.

(Radyo gazetesi)

Moskova 23 (A.A.) — Cephenin merkez mıntakasında general Konief'in kumandası altındaki Sovyet kıtaları mukabil taarruza geçmişler ve 48 saat içinde 9 köyü geri almışlardır.

Rus halkı çekilirken her şeyi tahrib ediyor...

Londra 23 (A.A.) — Kingisefden Leningrad istikametine giden bütün yollar şehirden uzaklaşan halk kafilelerile doludur. Dahile iltica eden halk pek az eşya göttürmektedir. Yürüyüş halinde bulunan bu samit ve sakit kafileler bilhassa ihtiyarlar, kadınlar ve çocuklardan müteşekkildir. Estonya hududları civarında bulunan bütün şehir ve kasabaların ahalisi Almanlar tarafından işgal edilen mıntakalardaki mezalimi öğrenince şarka doğru hareket etmeğe karar vermişlerdir. Halk yurdlarını terketmeden evvel her şeyi tahrib etmişler, düşmana ne bir lokma ekmek, ne bir bardak su dahi bırakmamışlardır.

Hırvatistana büyük italyan takviye kıt'aları gönderildi

Londra 23 (A.A.) — Baslar Nachrichten gazetesinin Budaepşte muhabirinin bildirdiğine göre, Hırvatistandaki İtalyan kuvvetleri büyük kıt'aların sevkile takviye edilmişlerdir.

Reuter'in Zürih muhabiri, bunu Quisling'i taklid eden Hırvat hükûmeti reisi Dr. Paveliç'in köylü partisi taraftarlarile Oustachis'lerin arasındaki müsademelerin devamı dolayısile günden güne fenalaşan vaziyeti ıslah edememesi hasebile intizam ve asayişi temin maksadile ittihaz edilmiş bir tedbir telâkki etmektedir.

Alman tebliği

[Baş tarafı 1 inci sayfada]

yeper nehri üzerinde bulunan Çarkasi şehri Almanlar tarafından zaptedilmiştir. (Radyo gazetesi)

Odesada kanlı muharebeler oluyor

Bükreş 23 (A.A.) — Alman - Rumen kuvvetleri umumî karargâhı cenubî Rusyanın en büyük şehri olan Odesanın tamamen muhasara edilmiş olduğunu bildirmekte, anudane ve ekseriya pek kanlı muharebelerden sonra düşmanın esaslı hattı müdafaasının yarılmış olduğunu ilâve etmektedir. Alman - Rumen kıt'aları şimdi Odesadan on beş kilometre mesafede bulunmaktadır.

Fin cephesinde

Stokholm 23 (A.A.) — Finlândiyalılar Keksholmu - geçen sene Rusyaya terkedilen dört şehrin ikincisidir - ve bu şehrin garb ve cenubu mıntakalarını Vuokson nehrine kadar işgal etmek suretile hareketlerinde devam için en iyi üssü elde etmiş bulunuyorlar.

Fin kıt'alarının cenubda en ileri gittiği nokta - Kivibiemi köyü Leningrada pek yakın mesafede ise de Mareşal Mannerheim Kareli berzahından Leningrada erişmekte müşkülâta maruz kalacaktır. Çünkü berzah çok müstahkemdir. Ve müteaddid Sovyet tümenleri tarafından müdafaa olunmaktadır. Buradaki Sovyet kuvvetlerinin mevcudu yüz bin tahmin edilmektedir.

Leningrad cephesinde

Berlin 23 (A.A.) — Ofi:

Leningrad cephesi:

Alman kıt'alarının son günler zarfında cereyan eden muharebeler esnasında 207 blokhavz ve istihkâm zaptettikleri Alman radyosu tarafından bildirilmektedir. Bu istihkâmların büyük bir kısmı yeni ve 75 ve 105 lik tareti toplarla mücehhez bulunmakta idi.

Leningradda vaziyet

Gelen haberlere göre Leningrad şehrinde umumî yerler boşaltılmış, fabrikalar faaliyetlerini tatil etmiştir. Şehirde durmadan askeri marşlar çalınmakta ve mukavemet hazırlığı yapılmaktadır. Şehrin, müstahkem mevkiler gibi dayanacağı tahmin edilmektedir. (Radyo gazetesi)

Şimal cephesinde

Berlin 23 (A.A.) — D. N. B. nin haber aldığına göre, İlen ve Peipus gölleri arasındaki muharebelerde Alman kıt'aları düşmanın şiddetle müdafaa ettiği sahra mevzilerini zapteylemiştir.

Şimal cephesinin diğer bir mıntakasında birkaç gün içinde binlerce esir alınmıştır. Bu mıntakada Sovyetlerin uğradığı kanlı zayiat esir adedinden birkaç misli fazladır. Gene bu mıntakada 170 tank ve 210 top tahrib edilmiş veya iğtinam olunmuştur.

Dinyeper üzerinde

Londra 23 (A.A.) — Reuter bildiriyor:

Londranın askerî mahfellerinden, Dinyeper nehrinin aşağı mecrası şarkında muharebeler olduğu hakkındaki haberleri teyid edecek malûmat yoktur.

Mevcud intiba şudur ki, bazı küçük Alman müfrezeleri nehri geçmeğe muvaffak olmuşlarsa da büyük kuvvetler geçmemiştir.

Sulh imkânları

Almanyanın bazı teşebbüslerde bulunduğu asılsız

Berlin 23 (A.A.) — Yarı resmi bir kaynaktan bildiriliyor:

İsviçrede çıkan «Gazette de Lausanne» de Almanyanın sulh imkânlarını yoklamak üzere güya bazı teşebbüslerde bulunduğuna dair bir kayıd intişar etmiştir.

Alman hariciye nezareti bu haberi Avrupa havasını şehirlemek vak'ası olarak telâkki etmektedir.

Bundan başka Berlinde şu cihet de müşahede ediliyor ki, haberin verilmesi tarzı menşeini göstermeğe kâfidir. Bu gibi haberler tefsir edilmeğe değmez. Berlindeki bir muhabir tarafından gazetesine verilmiş olsa bile bu, Berlinin havasını değil olsa olsa münhasıran muhabirin mahiyetini gösterir.

Trablus garbe 25 ton bomba atıldı

Kahire 23 (A.A.) — Ortaşark İngiliz hava kuvvetlerinin tebliği:

İngiliz tayyareleri tarafından Trablus limanına şiddetli hücum yapılmış ve rıhtımın üzerine 25 tondan fazla bomba atılmıştır. Birçok infilâklar olmuş ve yangınlar çıkmıştır.

Bombalar, 4 geminin bağlı bulunduğu rıhtıma da isabet etmiştir.

Limandaki gemiler ve liman tesisatı büyük hasara uğramıştır.

Fon Papenin Berlinde bulunduğu asılsız

Berlin 23 (A.A.) — Yarı resmî bir kaynaktan bildiriliyor:

Almanyanın Türkiye büyük elçisi M. Von Papen'in Berlinde bulunduğuna dair yabancı memleketlerde dolaşan haberleri Alman hariciye nezareti sorulan bir suale cevaben tekzib etmiştir.

Almanyaya hava akını

Londra 23 (A.A.) — Dün gece İngiliz tayyareleri «Mannheim» sanayi şehrine taarruz etmişlerdir. Havre limanı, Ostemde ve Dunker dokları da bombardıman edilmiştir.

Tayyarelerimizden biri kayıbdır. İşgal edilmiş arazideki düşman hava meydanlarına da taarruz edilmiştir.

Yeni Arjantin sefiri Reisicümhura itimadnamesini verdi

Ankara 23 (A.A.) — Reisicümhur İsmet İnönü, dün saat 17 de, Çankaya Köşklerinde yeni Arjantin elçisi Carlos Brebbia'yı kabul etmiş ve elçi, Reisicümhurumuza itimadnamesini takdim eylemiştir.

Kabul esnasında Hariciye Vekâleti umumî kâtib muavini Cevad Açıkalın hazır bulunmuştur.

Kastamonu ve Çankırıda Atatürk günü

Kastamonu 23 (A.A.) — Atatürkün Kastamonuya gelişinin yıldönümü münasebetile burada büyük merasim yapılmış ve Ebedî Şefin hatırası anılmıştır.

Çankırı 23 (A.A.) — Atatürkün buraya gelişlerinin yıldönümü münasebetile bugün burada memurinin, askerlerin ve halkın iştirakile bir merasim yapılmış ve Ebedî Şefin hatırası taziz edilmiştir.

İskenderiyeye bir hava akını daha yapıldı

Berlin 23 (A.A.) — D. N. B.:

Alman hava kuvvetleri, 22 Ağustos gecesi İskenderiye liman tesisatına muvaffakiyetle hücum etmişlerdir. Bu mıntakada tahribatla beraber bilhassa limanın garb kısmında yangınlar da olduğu bildirilmiştir.

Almanyaya İspanyol amelesi sevkediliyor

Madrid 23 (A.A.) — Alman ve İspanyol murahhasları, Almanyaya İspanyol amelesi sevkine dair bir anlaşmayı dün Madridde imza etmişlerdir.

SİYASET ALEMİNDE

Karadenizde inşa edilen Sovyet deniz birlikleri ve bir mülâhaza

Yazan: Selim Ragıp Emeç

19 Ağustos tarihli Alman resmi tebliği, Alman kuvvetleri tarafından Nikolayef Sovyet limanının zabtı esnasında biri otuz beş bin tonluk bir drid navt, diğeri on bin tonluk bir kruvazör ve daha sair küçük beş, altı deniz birliğinin ele geçirildiğini kaydediyordu. Ruslar, bilâhare bu tebliğe itiraz ettiler ve bu gemilerin inşa halinde bulunduklarını, dernal işe yarar halde bulunmaktan uzak olduklarını, maamafih ileri de de düşman için bir fayda temin eylememeleri maksadile bunların tahrib edildiklerini ilân ettiler. Bu ilânı, mukabil bir Alman tekzibinin takib eylediğini söylemiye lüzum yoktur. Almanlar, inşa halindeki bu gemilerin işe yarar bir halde bulunduklarını kaydettikten başka Karadenizde otuz beş bin tonluk bir harb gemisinin inşa edilmesile takib edilen maksada nazarı dikkati çekmekten hali kalmadılar. Dedikleri şuydu:

Bu deniz kuvvetleri, herhalde Boğazların emniyetini tehdid etmekten başka bir maksad için yapılmış olamazlar.

Sovyet Rusyanın bu muazzam deniz harb birliklerini inşa etmekle takib edebileceği maksadın ne olduğunu araştırmıya lüzum yoktur. Karadenizde en kuvvetli donanmaya malik bulunan Sovyet Rusyanın, buna, yeni yeni birlikler ilâve etmekle bir tahaffuz tedbiri almış olduğu da iddia edilebilir. Nitekim Almanyanın uzun zaman meçhul kalan maksadları karşısında Karadeniz donanmasını takviyeye lüzum gördüğünü söylemesi, müspet bir asasa istinad etmiyen her iddiayı çürütebilecek bir kuvvete malik sayılabilir.

Maamafih kanaatimce bu mesele başka bir noktadan tetkik edilmeye değer bir mahiyette bulunmaktadır ki o da şudur:

Sovyet Rusya ile aramızda aktedilmiş bir deniz anlaşması vardır gibi geliyor. Şayed hafızamız bizi yanıltmıyorsa bu anlaşma 931 yılının yedi Martında Ankarada, Türkiye namına Hariciye Vekili Tevfik Rüştü Aras, Sovyet Rusya namına da o zamanki sefir Suriç yoldaş tarafından akid ve imza edilemişlerdir.

Muhtevası da aşağı yukarı şudur:

Taraflar donanmalarını yeni harb gemilerile takviye etmek veya deniz kuvvetlerini tezyide matuf herhaygi tedbire başvurmak lüzumunu hissettikleri zaman, bundan, diğer tarafı altı ay evvel haberdar etmeyi taahhüd eylemişlerdir. Beş sene kadar evvel müddeti uzatılan bu anlaşma, daha on sene için muteber addedilmiştir.

Elde bulunduğunu sandığımız ve muhtevasını pek mücmel olarak yukarıya naklettiğimiz vesikaya göre Sovyet Rusyanın Nikolayef tezgâhlarına bir hayli zaman evvel vazetmiş olduğu bu büyük gemilerin inşasından, hükûmetimizi, eldeki sarih taahhüd mucibince, haberdar etmiş olması lâzımgelir. Şayed bu ihbar yapılmış ve taahhüd yerine getirilmiş ise, Alman iddialarının Boğazlara müteveccih gibi göstermek istediği niyet ve tehlikenin yerinde olmadığı ve Sovyet Rusyanın her müdafaa tedbirine başvurmakta serbest bulunduğu derhal anlaşılır. Şayed bu anlaşmanın icabları yerine getirilmeden bu gemi veya gemiler tezgâha konulmuşlarsa, o zaman, Alman iddialarının nazarı dikkate alınmasındki zaruret kendiliğinden tezahür etmiş olur. Bir tek söz, mühim bir ibhamı ortadan kaldıracaktır.

Selim Ragıp Emeç

Askerî vaziyet

[Baş tarafı 1 inci sayfada]

müdafaalarla terke razı olmıyarak ordularını tehlikeye düşürmek veyahud buna razı olarak ordularını az zararlarla kurtarmak şekillerinden hangisini tercih ve ihtiyar etsinler?

1914 - 1918 Cihan Harbinden daha evvelki harblerde bu sualin cevabı şu suretle çok basit olarak verilebilirdi: «Arazi fedakârlığının ehemmiyeti yoktur, orduların kurtarılması lâzımdır.»

Bugün ise, keyfiyet böyle değildir ve memleket müdafaasının ruhu, ordu ile birlikte bu orduların yaşamasını ve ikmalini temin eden mühim arazi parçalarını, bilhassa petrol ve sanayi havza ve sahalarını da, hele daha evveliden gerilerde mühim stoklarla başka sanayi mıntakaları tesis ve ihzar edilmemişse, çok çabuk düşmana terketmemektedir.

Ancak, bu mütaleanın bir hakikat olmasına rağmen yukarıki suale cevab vermekte baş rolü oynıyacak amilin gene ehemmi mühimme tercih kaldesi olacağında ve binaenaleyh ıztırar hâsil olunca bilhassa Sovyet Rusya gibi geniş memleketlerde orduların kurtarılması keyfiyetinin daima birinci plânda tutulması lâzım geleceğinde şüphe yoktur.

Bu bahse şunu da ilâve etmek icab eder, ki Sovyet ordusunun bu yanlış hareket tarzı, Sovyet ordusunun büyük mikyasta yıpraması pahasına dahi olsa zaman kazanılmasını temin eylediği cihetle demokrasi devletlerinin hesabına gelmekte, onların çok büyük mikyastaki hazırlıklarını daha fazla ilerletmelerine imkân vermektedir.

Diğer taraftan, bu hal demokrasi devletlerini Sovyet ordusuna yardım etmek, yani şimdilik tayyare, top, tank vesaire gibi harb malzemesi göndermek meselesinde daha acil bir durum karşısında bırakmakta ve öyle görünüyor, ki bu hususta son günlerde ittihaz ettikleri yeni kararları da tatbik mevkiine koymağa sevkeylemektedir.

Emekli General K. D.

Mareşal Voroşilofa aid evrakı hâmil bir tayyare Almanların eline geçti

Berlin 23 (A.A.) — Sovyet orduları şimal mıntakası başkumandanı mareşal Voroşilofa aid evrakı götüren tayyare, alçaktan uçarken Almanların muvakkat bir tayyare meydanı civarında, motörüne ateş eden Alman piyadesi tarafından inmeğe mecbur edilmiştir.

Tayyarede Sovyet başkumandanlığına aid mühim gizli evrak ele geçirilmiştir.

WAVEL İNGİLİZ KRALININ BAŞYAVERLİĞİNE TAYİN EDİLDİ

Londra 24 (A.A.) — Kral, general Sir Archibald Wavell'i başyaverliğe tayin etmiştir. Bu tayin Wavel'in şimdiki vazifesinde hiçbir değişiklik tazammun eylememektedir.

Sabahtan Sabaha:

Garib bir memur

Devlet kadrosunda yeri çok müteyazıdır. Barem cetvelindeki derecesi de öyle olacak. Hali ve kıyafeti memurdan ziyade kendi halinde esnafa benzer, şatafatı yoktur. Makamı da yoktur. Masası, kalemi, kâğıdı da yoktur. Gel gelelim nüfuz ve salâhiyetine de had ve payan yoktur. Merak ediyorsunuz değil mi? Hakkınız var. Çünkü bu makamsız, masasız, kalemsiz ve kâğıdsız memuru kolay kolay tanıyamazsınız. Ben söyliyeyim: Suyolcu!

Suyolcu demek terkostan başka İstanbul çevresinde mevcud akar suların mutlak nâkimi ve gayrimes'ul âmiri demektir. Suyolcu bütün bağ, bahçe sahiblerine dehşet veren bir şahsiyettir ki baç ve haraç devirleri tarihe karıştığı halde kendisi hâlâ fermanfermadır. Gerçi onun bağlı olduğu bir su yolları idaresi, bir belediye teşkilâtı vardır. Fakat suyolcu bu idareye karşı da adeta yarı müstakil ve icraatında mutlak bir şahsiyettir. Çünkü toprak altındaki eski su yollarının haritası yalnız onun dimağında mahküktür. Su yolları idaresi meselâ Taksim suyunun teşkilâtını gösteren haritaye malik değildir. Fakat bu yollar suyolcunun ezberindedir. Bunun için suyolcu gerek İdareye, gerek de bu sulara senedle mutasarrıf olanlara karşı iki cepheden müstakildir. Bunun için İstanbul muhitinde suyolcu yeniçeri devrinde karakullukçu kadar nüfuzludur. Bahçe sahibleri hele bu mevsimde suyolcunun yolunda kul köle olurlar. Çünkü o dilerse suyu derhal kesebilir. Dilerse birçok tamir masrafları çıkarabilir. Ve dilerse gürül gürül su akıtabilir. Sular İdaresi en küçük memurunun bu şekilde tezkiyesinden müteessir olmamalıdır. Çünkü (Suyolcu) nun bu hikâyesine su sahibleri kadar Sular İdaresi de vâkıftır. Mesele de şikâyetten ziyede bir hakikatin ifadesinden ibarettir. Amma Sular İdaresi benden izahat almak ihtiyacını duyarsa bunu vermek de benim vazifemdir.

Buchan Cahid

Satılık çam tomruğu

Daday devlet orman işletmesi revir âmirliğinden

1.— Revirin Daday Çallıca deposunda istifte mevcud 2047 adet muadili 1715,174 metre küp çam tomruğu açık artırma ile satılacaktır.
2. — Tomrukların baş kesme payları mevcud olup hacimler kabuksuz orta kutur üzerinden hesablanmıştır.
3. — Satış şartnameleri Ankara orman umum müdürlüğünde, İstanbul Kastamonu orman çevirge müdürlüklerinde ve Daday revir âmirliğinde görülebilir.
4. — Beher metre küpün muhammen bedeli «1376» kuruştur.
5. — Taliblerin 1770 lira 06 kuruş muvakkat teminatlarile birlikte 1/9/1941 tarihine müsadif Pazartesi günü revir âmirliğine müracaatları. «7025»

Satılık çam tomruğu

Devlet orman işletmesi Daday revir âmirliğinden

1 — Revirin Daday Çarşamba deposunda istifte mevcud 2816 adet muadili 1138.823 metre küp çam tomruğu açık artırma ile satılacaktır.
2 — Tomrukların baş kesme payları mevcud olup hacimler kabuksuz orta kutur üzerinden hesablanmıştır.
3 — Satış şartnameleri Ankara orman umum müdürlüğünde, İstanbul, Kastamonu orman çevirge müdürlüklerinde ve Daday revir âmirliğinde görülebilir.
4 — Beher metreküpün muhammen bedeli «1376» kuruştur.
5 — Taliblerin 1175 lira 27 kuruş muvakkat teminatlarile birlikte 1/9/1941 tarihine müsadif Pazartesi günü revir âmirliğine müracaatları. «7024»

Antalya Orman Çevirge müdürlüğünden

1 — Antalya vilâyetinin Alanya kazası dahilinde hududları şartnamede yazılı «Akçal» ormanından «977» metreküp katran ağacı bir sene içerisinde çıkarılmak üzere 16/8/941 tarihinden itibaren 20 gün müddetle ve akpalı zarf usulile satışa konulmuştur.
2 — Artırma 5/9/941 tarihine müsadif Cuma günü saat 11 de Antalya orman müdürlüğü binasında yapılacaktır.
3 — Katranın beher gayri mamul metreküpü 780 kuruş muhammen bedellidir.
4 — Muvakkat teminat 571 lira 55 kuruştur.
5 — Şartname ve mukavelename projeleri Ankarada orman umum müdürlüğü ve Antalya orman çevirge müdürlüğünde görülebilir.
6 — Teklif mektuplarının 5/9/941 günü saat 10 a kadar komisyon reisliğine verilmesi lâzımdır.
7 — İsteklilerin ticaret odası vesikasile birlikte belli edilen gün ve saatte ihale komisyonuna müracaatları. «7440»

Güzel, Sağlam

Ve İştahlı!

Çünkü:

SANİN DİŞ MACUNU

KULLANIYOR!

Çocuklarınızı küçükten SANİN diş macununu kullanmağa, SANİN diş macunu ile günde üç defa dişlerini fırçalamağa alıştırınız. Güzel yetişmelerini temin etmiş olursunuz.

Eczanelerle, büyük ıtriyat mağazalarında bulunur.

SPOR

Dün yapılan Boğazı geçme mukavemet yarışı

Su sporu ajanlığı tarafından tertib edilen Boğazı geçme mukavemet yarışı dün Anadoluhisarile Bebek arasında yapıldı. Bu yarış için Galatasaray klübünde 51 yüzücü toplanmıştı.

Alınan neticeler şunlardır:

1 — Kemal (Galatasaray) 25,05 dakika.

2 — İbrahim (Beykoz) 25,39 dakika.

3 — Mehmed (Galatasaray) 25,48 dakika.

Birinciden altıncıya kadar derece alanlara madalyalar verilmiştir.

Türkiye atletizm şampiyonası seçmeleri

Türkiye atletizm şampiyonası seçmelerine dün Fenerbahçe stadında başlandı. Müsabakalara muhtelif mıntakaların seçilmiş atletleri iştirak etti. Dünkü seçmelerde 100, 200, 400, 110 mânialı koşu ile, gülle, dik, cirid, ;ekiç atma, uzun atlama, üç adım, yüksek ve sırıkla atlamalar yapıldı. Finale kalan atletler arasında bugün saat 15 de nihai müsabakalar ypılacaktır.

İstanbul kürek şampiyonası

Su sporları ajanlığı tarafından hazırlanan İstanbul kürek şampiyonası bugün Yenikapı ile Samatya sahilleri arasında yapılacaktır. Müptedî, kadınlar ve kıdemliler arasında icra edilecek, yarışlara saat 14 de başlanacaktır.

Hergün

[Baş tarafı 2 nci sayfada]

rağı bu iki dost devlet bayrağının ortasında dalgalanır, her iki tarafa da sulh ve sükûn temennileri yollar gidir. Temenni edelim ki, dün istilânın en gaddarına uğramış olan İzmir'in bugünkü sulh muhitinde gördüğümüz manzara yarın İzmirden etrafa yayılarak, gene bu şekilde bütün dünyayı kaplasın.

Ekrem Uşaklıgil

KAŞE **DERMAN**

Ağrıları dindirir!

ROMATİZMA, BAŞ, DİŞ, SİNİR ve BEL ağrılarile soğukalgınlığından ileri gelen vucud KIRIKLIGI, NEZLE ve GRİP hastalıkları DERMAN kaşelerile derhal geçer, icabında günde 1-3 kaşe alınır, her eczahanede bulunur.

Fazla tüyleri bir anda yokkeden

AZİMO

yu akl.nızdan çıkarmayın

İzmir Sergi Sarayı Pavyon 22

SÜMER BANK

YERLİ MALLAR PAZARLARI MÜESSESESİ MÜDÜRLÜĞÜNDEN:

HAZIR ELBİSE İMALİYESİ MÜNAKASASI

Şartnamesi müessesemizce hazırlanan asgarî 20.000, azamî 30.000 muhtelif cins hazır elbise ve palto imaliyeleri münakasaya konulmuştur.

Şartnamesine göre alâkadarların tekliflerini kapalı zarfla 1 Eylûl 941 Pazartesi günü saat 14 e kadar müessese merkezinde Müdüriyete tevdi etmeleri ilân olunur.

İstanbul Levazım Âmirliğinden Verilen Harici Askeri Kıtaatı İlânları

Aşağıda yazılı mevadın kapalı zarfla eksiltmeleri hizalarında yazılı gün, saat ve mahallerdeki askeri satın alma komisyonunlarında yapılacaktır. Taliblerin kanuni vesikalarile teklif mektublarını ihale saatlerinden bir saat evvel aid olduğu komisyona vermeleri. Evsaf ve şartnameleri Ankara ve İstanbul Lv. Âmirlikleri satın alma komisyonlarında görülebilir.

Cinsi.		Miktarı	Tutarı lira	Teminatı lira	İhale günü saati ve mahalli		
Bulgur.	kilo	72,000	11,700	878	12/9/941	10)	
Sığır etl.	»	150,000	37,500	2813	12 » »	14)	Çorum
Buğday kırdırılması	»	500,000		2250	8 » »	10	İskenderun.
Pirinç.	»	91,000	45,500	3413)			
Bulgur.	»	110,000	27,500	2063)	17 » »	15	Sarıkamış
Yemeni.	çift	15,000	75,000	5000	10 » »	17)	
Çizme.	»	15,000	225,000	12,500	10 » »	16)	
Kundura.	»	25,000	212,500	11,675	10 » »	16,30)	Afyon.
Er kundurası.	»	6,000	60,000	4250	15 » »	16	Balıkesir.
Sade yağ.	kilo	50,000	87,500	5625	10 » »	16	Balıkesir.

(955 7450)

★ ★

Aşağıda miktarları yazılı samanlar 8/9/941 günü saat 14 de hizalarında yazılı şekillerde eksiltmeleri Çanakkalede Askerî Satınalma Komisyonunda yapılacaktır. Kapalı zarf olanların ihale saatinden bir saat evvel kanuni vesikalarile teklif mektublarının Komisyona verilmesi, açık eksiltmeleri için belli saatte Komisyona gelmeleri.

Miktarı ton	Tutarı lira	Teminatı lira	İhale şekli
132	5280	396	Kapalı zarf
55	2200	165	Açık eksiltme
264	10,560	792	Kapalı zarf
616	24,640	1848	Kapalı zarf
88	3520	294	Açık eksiltme
319	12,760	957	Kapalı zarf
220	8800	660	Kapalı zarf
331	13,240	993	Kapalı zarf

(919-7227)

★ ★

Aşağıda yazılı mevadın kapalı zarfla eksiltmeleri hizalarında yazılı, gün, saat ve mahallerdeki Askerî Satınalma Komisyonlarında yapılacaktır. Taliblerin kanuni vesikalarile teklif mektublarını ihale saatlerinden bir saat evvel aid olduğu komisyona vermeleri. Evsaf ve şartnameleri komisyonlarında görülür.

Cinsi	Miktarı Kilo	Tutarı Lira	Teminatı Lira	İhale günü saat ve mahalli.		
Palaska takımı.	Aded 1500	15,000	1125	5/9/941	16	Maraş.
Kuru ot.	1,125,000	56,250	4218,75	5/9/941	16	Maraş.
Sığır etl.	360,000	97,200	7280	5/9/941	16	Maraş.
Odun.	1,800,000	21,600	1620	5/9/941	16	Maraş.
Saman.	937,000	23,425	1757	5/9/941	16	Maraş.
Sığır etl.	144,000	36,000	2700	8/9/941	9)	
Sığır etl.	144,000	36,000	2700	8/9/941	10)	
Sığır etl.	72,000	18,000	1350	8/9/941	11)	Urfa.
Patates.	140,000	14,000	1050	5/9/941	11)	
Kuru soğan.	142,000	8,520	639	5/9/941	16)	Çorlu.
Bina inşası.		44,021,91	3351,65	11/9/941	16	Eskişehir.
Saman.	642,000	16,050	1203,75	8/9/941	10.30)	
Saman.	486,000	17,010	1275,75	8/9/941	16,30)	
Saman.	588,000	20,500	1543,50	8/9/941	17)	Karaköse.

(915-7223)

★ ★

22 baş hayvan satılacaktır. Pazarlıkla arttırması 29/8/941 Cuma günü saat 9 dan 10 kadar Üsküdarda Bağlarbaşında hayvan pazarında yapılacaktır. İsteklilerin belli vakitte pazar yerindeki satış heyetine müracaatları. (953-7448)

★ ★

Tahmin bedeli 19,317 lira olan listesinde yazılı 30 kalem veteriner ecza ve malzeme 11/9/941 Perşembe günü saat 11 de Ankarada M. M. V. Satın alma kimsyonunda pazarlıkla satın alınacaktır. Taliplerin 2897 lira 60 kuruş kat'i teminatlarile belli vakitte komisyona gelmeleri. (941-7369)

İnşaat ilânı

Sümer Bank Umumî Müdürlüğünden

1 — Nazilide inşa ettirilecek işçi apartımanları ile bunlara aid yol, kanalizasyon harici su tesisatı gibi inşaat kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.

İşbu inşaatın muhammen keşif bedeli 306.513.04 liradır.

2 — Eksiltme evrakı 16 lira mukabilinde Ankarada Sümerbank muamelât şubesinden alınacaktır.

3 — Eksiltme 1/9/941 tarihine müsadif Pazartesi günü saat 16 da Ankarada Sümerbank umumi müdürlüğünde yapılacaktır.

4 — Muvakkat teminat 16050 liradır.

5 — İstekliler teklif evrakı meyanında şimdiye kadar yapmış oldukları bu gibi işlere ve bunların tedellerine, firmanın teknik teşkilâtının kimlerden terekkül ettiğine ve hangi bankalarla muamelede bulunduklarına dair vesika koyacaklardır.

6 — Teklif mektublarını havi zarflar kapalı olarak ihale günü saat 15 şe kadar makbuz mukabilinde Ankarada Sümerbank umumi kâtibliğine teslim olunacaktır.

7 — Posta ile gönderilecek teklifler nihayet ihale saatinden 1 saat evveline kadar gelmiş ve zarfın kanuni şekilde kapatılmış olması lâzımdır. Postada vaki olabilecek gecikmeler nazarı itibara alınmıyacaktır.

8 — Banka ihaleyi icrada serbesttir. (5803-7379)

İstanbul Vali ve Belediye Reisliğinden

İstanbul Umumî Meclisi Azasına

Aşağıda yazılı 4 maddenin müzakeresi için umumî meclisin bir gün lük fevkalâde içtimaa davet tekarrür ettiğinden 1/9/941 tarihine rastlayan Pazartesi günü saat 14-30 da umumî meclis salonunu teşrifleri rica olunur.

Ruzname:

1 — Muhtaç asker ailelerine yardım hakkında mükellefiyet bakımından teklif.

2 — Muhtaç asker ailelerine yardım hakkında bütçe ve hesab mevzuatı bakımından teklif.

3 — Marmara Anadolu sahili ileri plânı hakkında muhtelit encümen mazbatası.

4 — Avukat Suat Tahsin ve arkadaşlarının belediye alacakları hakkında teklif ve dilekleri. (7425)

Ankara Dil ve Tarih - Coğrafya Fakültesi Dekanlığından

Bu yıl tecil edilen askerî kamplara 10/Eylül/941 tarihinde başlanacaktır. Kampla ilgili erkek talebenin 6/9/941 tarihinde Ankarada bulunmaları ehemmiyetle ilân olunur. «3832-7388)

YATI MEKTEPLERİNE

Çocuk verecekseniz: Yatak, yorgan ve çarşaflarile yatak örtüsü, battaniye, havlu ve bornozlarını ucuzca mağazamızdan alırsınız. İstanbul Sultanhamam caddesi No. 4 Tel: 20625

BURSA PAZARI: ŞİPAHİ OĞLU HASAN HÜSNÜ

Deniz Levazım Satınalma Komisyonu ilânları

1. — Tahmin edilen mecmu bedeli «9665» lira olan «25000» kilo zeytin tanesinin, 25/Ağustos/941 Perşembe günü saat 15 de kapalı zarfla eksiltmesi yapılacaktır.

2. — İlk teminatı «724» lira «88» kuruş olup şartnamesi hergün mesai saatleri dahilinde komisyondan parasız olarak alınabilir.

3. — İsteklilerin 2490 sayılı kanunun tarifatı dahilinde tanzim edecekleri kapalı teklif mektublarını muhtevi kapalı zarflarını en geç belli gün ve saatten bir saat evveline kadar Kasımpaşada bulunan komisyon başkanlığına makbuz mukabilinde vermeleri. «6814»

★ ★

1. — Tahmin edilen mecmu bedeli «5700» lira olan «30000» kilo nohudun, 26/Ağustos/941 Salı günü saat 15 de kapalı zarfla eksiltmesi yapılacaktır.

2. — İlk teminatı «427» lira «50» kuruş olup şartnamesi hergün mesai saatleri dahilinde komisyondan parasız olarak alınabilir.

3. — İsteklilerin 2490 sayılı kanunun tarifatı dahilinde tanzim edecekleri kapalı teklif mektublarını muhtevi kapalı zarflarını en geç belli gün ve saatten bir saat evveline kadar Kasımpaşada bulunan komisyon başkanlığına makbuz mukabilinde vermeleri. «6815»

★ ★

1 — Tahmin olunan mecmu bedeli«9000» lira olan «12000» metre dokuma bezin, 26/Ağustos/941 Salı günü saat 14 de pazarlıkla eksiltmesi yapılacaktır.

2 — İlk teminatı «675» lira olup şartnamesi hergün komisyondan parasız olarak alınabilir.

3 — İsteklilerin belli gün ve saatte Kasımpaşada bulunan komisyonda hazır bulunmaları. «7266»

★ ★

Mevcud evsafımız mucibince alınacak olan 2000 kilo kaynamış bezirin 25/8/941 Pazartesi günü saat 14 de Kasımpaşada bulunan Deniz Levazım Satınalma Komisyonunda pazarlığı yapılacaktır.

İsteklilerin belli gün ve saatte mezkûr Komisyona müracatları ilân olunur. (7393)

★ ★

1 — Mevcud numune ve evsafı mucibince tahmin edilen bedeli 6480 lira olan 9000 kilo yıkanmış parça bezin 25/8/941 Pazartesi günü saat 11,30 da Kasımpaşada bulunan Deniz Levazım Satınalma Komisyonunda pazarlığı yapılacaktır.

2 — Kat'i teminatı 972 lira olup şartnamesi her gün iş saati dahilinde mezkûr komisyondan bedelsiz alınabilir.

3 — İsteklilerin 2490 sayılı kanunun istediği vesaikle birlikte belli gün ve saatte adı geçen komisyona mürcaatları ilân olunur. (7399)

Beyoğlu Üçüncü Sulh Hukuk Hâkimliğinden:

Marya tarafından Sabiha ve Nebahat aleyhine açılan alacak davasının muhakemesine:

Dava edilenlerden Tarlabaşı Fıcı Abdi sokak 8 No. da mukim Sabiha'nın ikametgâhı meçhul bulunmuş olduğundan 15 gün müddetle ilânen tebligat icrasına mahkemece karar verilmiş ve muhakeme günü olan 8/9/941 saat 11,30 da mahkemede hazır bulunması veya bir vekil göndermeniz aksi takdirde davaya gıyabınızda bakılacağı davetiye makamına kaim olmak üzere ilân olunur. 41/1847

Yeni neşriyat

Ceza muhakemeleri usulü kanunu — Ankara C. müddeiumumi muavinlerinden Zeki Kumrulu ve Zihni Bey tarafından son tadillere göre hazırlanan bu kanun en mübrem bir ihtiyacı karşılık teşkil etmektedir. Bu kanun beraber meşhud suçların muhakeme usulü kanunu, memurin muhakemesi hakkındaki kanun ve 1609 sayılı kanun incelenmektedir. Temyiz mahkemesi tevhidi içtihad, ceza umumi heyeti ve ceza daireleri kararlarını, Adliye Vekâletinin mühim tamimlerini ihtiva eden bu eseri karilerimize tavsiye ederiz.

Yatılı Yatısız

Türk Maarif Cemiyeti İzmir Eğe Lisesi

Resmî Liselerle Muadeleti Tasdik Edilmiştir.

Talebe kaydına 22 Ağustosta başlıyor.

Orta ve lise kısımlarını havidir. Bütün sınıflarda resmi lisan derslerinden başka ayrıca İNGİLİZCE kursları var.

Senelik ücret lise yatılı 240 orta yatılı 220 lira

» » » yatısız 85 » yatısız 60 lira.

Memur ve mütekaid çocuklarından % 10 tenzilât yapılır.

«3292-7209»

Yüksek Ziraat Enstitüsü Veteriner Fakültesi Askerî Kısmının Kayıt ve Kabul Şartları

1 — Ankara Yüksek Ziraat Enstitüsü Veteriner Fakültesi askeri kısmına bu yıl sivil tam devreli liselerde iyi ve pek iyi derecede mezun olan ve olgunluk imtihanlarını vermiş olmak şartile talebe kabul edilecektir. İsteklilerin aşağıdaki şartları haiz olması lâzımdır.

A — Türkiye Cümhuriyeti tebaasından bulunmak,

B — Yaşı 18 - 22 olmak «22 dahildir.»

C — Beden teşekkülleri ve sıhhati orduda ve her iklimde faal hizmete müsaid olmak «dil rekâketi olanlar alınmaz»

D — Tavır ve hareketi, ahlâkı kusursuz ve seciyesi sağlam olmak,

E — Ailesinin hiçbir fena hal ve şöhreti olmamak «bunun için de zabıta vesikası ibraz etmek.»

2 — İsteklilerin müracaat istidalarına şu vesikaları bağlamaları lâzımdır.

A — Nüfus cüzdanı veya musaddak sureti,

B — Sıhhati hakkında tam teşekküllü askerî hastane raporu ve aşı kâğıdı,

C — Lise mezuniyet ve olgunluk şehadetnamesi veya tasdikli sureti,

D — Okula alındığı takdirde askerî kanun nizam ve talimatları kabul ettiği hakkında velisinin ve kendisinin noterlikten tasdikli taahhüd senedi. Talebe okuldan istifa etmek isterse okulca tahakkuk ettirilecek masrafları birden verir ve bu da taahhüd senedine kaydedilir.

E — Sar'alı, uyurken gezen, sidikli, bayılma ve çırpınmaya müptelâ olmadığı hakkında velilerinin noterlikten tasdikli taahhüdnamesi. «Bu gibi hastalıklardan birile okula girmezden evvel malûl oldukları sonradan anlaşılanlar okuldan çıkarılır ve okul masrafları velilerine ödettirilir.»

3 — İstekliler bulundukları mahallerdeki askerlik şubelerine istida ile müracaat edecekler ve şubelerince 2 nci maddede bildirilen evrakı ikmal ettikten sonra Ankarada Yüksek Ziraat Enstitüsü Veteriner Fakültesi askerî talebe âmirliğine gönderilecektir. Müracaat müddeti Eylûlün 25 inci kadardır. Bu tarihten sonra müracaat kabul edilmez.

4 — Okula kayıd ve kabul şehadetnamesi derecelerine ve müracaat sırasına göredir. İstekli adedi tamam olunca kayıd işleri kapanır ve kabul edilenlere müracaat ettikleri askerlik şubelerile tebligat yapılır. (6933)

İstanbul Deniz Komutanlığından

Bu yıl deniz lisesine kayıd ve kabul için müracaat eden okurların müsabaka sınavları 1/Eylûl/941 Pazartesi günü saat 9 da İstanbul deniz komutanlığına müracaat edeceklerin mezkûr komutanlıkta ve Mersinde deniz harb okulu ve lisesine müracat edeceklerin de mezkûr okulda yapılacaktır.

Sınava iştirak edeceklerin kurşun ve mürekkebli kalemlerile yazı lâzımtiklerini beraberlerinde getirmeleri lâzımdır. (7070)

M. M. V. deniz müsteşarlığından

«15000» metre yerli veya Avrupa malı buranda bezi satın alınacaktır. İsteklilerin satmak istedikleri bezlerin nümune, evsaf, fiat ve şartlarını bir mektubla 30.8.941 tarihine kadar Deniz müsteşarlığına bildirmeleri. (7215) (5660)

Son Posta Matbaası: Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp Emeç

SAHİBLERİ: S. Ragıp EMEÇ, A. Ekrem UŞAKLIGİL